

Brassói Lapok

XXIX. évtolyam
219. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi szeptember 25

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja: hirdetés oldalán 5 lej, páros (bal) szövegoldalán 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalán 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A futball alkalmából ismét felzugott a bukaresti sovíniszta hajrá

Gikszer a kisebbségi kongresszuson

Irta: LIGETI ERNŐ

Disszimiláció — erről most sokat beszéltek a berni kisebbségi kongresszuson és talán még többet beszéltek volna, ha a lettországi németek összes képviselője, Schiemann képviselő ur nem betegedett volna meg hirtelen és így napirendre tűzött előadása nem maradt volna el. Helyette a romániai németiség egyik képviselője, Hans Roth Otto foglalkozott a témával, határozati javaslatot fogadtatva el, hogy minden többségi népnek joga van kirekeszteni magából a más fajhoz tartozó kisebbségeket, viszont ebben az esetben meg kell adni nekik a kisebbségi jogokat. Röviden: a kisebbségi kongresszus felhatalmazta a többségi népeket, hogy kellő indokolás mellett szabadon tekinthetnek kisebbségi népeket, disszimilálhatnak. Felhatalmazta, a honuk alá nyúlt, megvédte őket. Azaz Németországot védte meg, erre ment ki az egész játé.

A németországi zsidó probléma váltotta ki a kisebbségi kongresszusnak ezt az új határozatát, amelynek veszélyessége tekintetében azt hiszem, józanul gondolkodó kisebbségi ember előtt nincs kétség. Jó, menti a kisebbségi kongresszust rendkívül kényes dilemmájára. Választania kellett, hogy a németeknek adjon igazat, vagy a zsidóknak. Ismerem egészen közelről a kisebbségi kongresszus vezérkarának gondolkodását. Nem antiszemita, a kezdet kezdeté óta együtt dolgoztak a zsidó kisebbségi vezérekkel, intim baráti viszony kapcsolta őket hozzájuk. Motzkin Leo évek hosszú sora alatt helyettes elnöke volt a konferenciáknak és most is, amikor a zsidó kisebbségnek nem volt más útjuk, mint amit követtek, igyekeztek gyöngédek és részvétellesek maradni. De ha választani kellett a zsidók és a németek között, mégis az utóbbiaknak tették a szepet. Nemesak azért, mert a német kisebbségek a kongresszuson legalább is olyan nagy csoportszámban vannak, mint a zsidók — és ha a kongresszus a zsidóságnak adott volna igazat, akkor a németek vonultak volna ki — de Németország ugye zsidóvá a kongresszus titorában ment és fővédnöki mivoltának minden esetben csengő értékű és nyomatékos kifejezést adott. Az ellentétet elsimítani nem lehetett, így született meg a "disszimilációs" határozat a belső ellentmondás és a nyilvánvaló logikai törés minden ismérével.

Mert hogy is áll a dolog voltaképpen? Kisebbségi alapaxioma: minden ember olyan nemzetiségű, amely nemzethez tartozandónak vallja magát. Ha a németországi zsidók nagyrésze azt mondja, hogy német — Max Naumann, a német zsidók nemzeti szövetségének elnöke szerint németnek lenni „nem faj vagy nyelv, hanem akarat és hajlam kérdése” — akkor politikai szempontból épen úgy nem szabad disszimilálni, mint nem szabad erőszakkal asszimilálni. A német kormány, amikor kirekeszti a zsidókat a többségi népből, faji elméletekkel operál. A faji fogalom-kör kisebbségi terminológia szempontjából nem helytálló egymagában, mert akkor igazat ad egyes többségi kormányoknak, amelyek generációkra visszamenő névvegyelemezést hirdetnek és szinte invitálja őket, hogy német minára vezessék be fajbiológiai állomások intézményét. Akkor például, hogy egy egészen közeli példát említsünk, a német

Mihalache bukaresti tárgyalásai

A tanácskozás célja: Tisztázni Mihalache és a kormány viszonyát

Mit akar Mihalache és mi lesz, ha akarata nem érvényesül

Bukarest, szeptember 24

Mihalache, a kormánypárt elnöke, a kinek kétes magatartása az utóbbi időben sok gondot okoz az amúgy is agyonszorongatott kormánynak, pénteken Bukarestbe érkezett, ahol még a délelőtti folyamán hosszabb megbeszéléseket folytatott Mironescu belügyminiszterrel, a kormány helyettes elnökével és Titulescu külügyminiszterrel.

A tanácskozások célja az volt, hogy

MIHALACHE

Mihalachenak és a kormánynak viszonya tisztázódjék. Sokan ugyanis úgy tekintették Mihalache cámpulungi nyilatkozatát, amelyben a nemzetiparasztipárt programját merőben elavultnak ítélte és új, fasiszta programot állított fel, többek között a lej revalorizációját is sürgetve,

mint egy, a kormány címére szóló hadüzenetet.

Ilyenképpen a helyzet tisztázása elengedhetetlen volt, mert a kormánynak tudnia kellett azt, hogy számolhat-e továbbra is Mihalache támogatásával, vagy sem?

Hogy a tanácskozásokon miről esett szó, nem lehet tudni. Egyedül kormánykörökből adnak némi, de természeténél fogva nem teljesen megbízható információt. Eszerint a hangulat általában lélekény volt. Mihalache kifejtette, hogy a Cámpulungon kifejtett programmatikus eszméit a kormány illetékes fórumainak kell megvitatniok. Ezek a szervek jogosultak arra, hogy eszméit elfogadják, elvessék, vagy módosítsák.

Egyébként Mihalache még az esetben is aláveti magát a pártfegyelemnek, ha ideáljait nem fogadják is el.

Ami pedig a pénzügyi kérdést illeti, Mihalachenak az az álláspontja, hogy ezt a problémát a kormánynak kell megoldani, miután az adatokat egyedül a kabinet ismeri teljesen.

Hangsúlyoznunk kell, hogy a tanácskozásokat a kormány ismerteti így, a melynek érdeke a dolgokat úgy beállítani, hogy a párt belső életét semmiféle ellentét nem zavarná, — nem beszélve természetesen a Vajda-Maniu konfliktusról.

Hogy azonban a dolgok még sem haladnak ennyire simán, azt igazolja az is, hogy Mihalache a délutáni órákban még egyszer felkereste Titulescut, akivel a késő éjszakai órákig tárgyalt.

Készül az új nyugdíjtörvény

MADGEARU csökkenti akarja a nyugdíjait

Bukarest, szeptember 24

A parlamentnek még elmúlt ülészaka alatt felmerült egy új, egységes nyugdíjtörvény terve. A pénzügyminiszterium a kérdés tanulmányozására bizottságot revezett ki, amely pénteken tartotta, Madgearu miniszter elnöke alatt, első ülését.

Madgearu megnyitó beszédében rámutatott annak a szükségességére, hogy a nyugdíjasokat az állam jelenlegi gazdasá-

gi helyzetéhez alkalmazsák.

A nyugdíjak mintegy 6 százalékkal magasabbak, mint a drágasági index.

Tehát a pénzügyminiszter bejelentette, hogy a nyugdíjakat az új törvény csökkenteni fogja.

Ezzel szemben Madgearu azt ígéri, hogy az egyes nyugdíjas-kategóriák sérelmeit az új törvény útján orvosolni fogja.

nek megvédéséről van szó.

A berni kisebbségi kongresszus nyilvánvalóan sok érdekes eszmét vetett fel, anyaga tartalmas volt, bár még nem tudjuk áttekinteni teljesen, hiányoznak hozzá a részletes és pontos tudósítások. Minden más elvi jelentőségű határozatnak szépségét azonban lerontja az a körülmény, hogy Európa e nyilvánvalóan legaktuálisabb kérdésében a kisebbségi kongresszusnak nem volt mondanivalója és amit mégis mondott, inkább elmaradt volna. Akármilyen szép képet is fest egy festő és akármilyen kicsiny is a légy, amely odapiszkol a tetszetős akt orrára, megváltoztatja, komikussá teszi a látványt. Mit kellett volna tehát Bernben cselekedni? Ha a kongresszus vezetősége úgy gondolta, hogy elkerülhetetlen dilemmájából nincs más megoldás, mint ez, akkor okosabb lett volna, ha a kisebbségi kongresszust egyáltalában nem hívják

össze. Nem is lett volna olyan nagy baj, ha egy évig hallgat a kongresszus. Vannak pillanatok a nemzetközi életben, amikor bölcsőbb hallgatni, mint megszólalni. Fájdalom, a kisebbségi kongresszusok, amint ezt az elhangzott referátumok is megállapítják, elvi jelentőségűek, a kisebbségi panaszokat nem hallgatják meg, a kisebbségi kongresszusok kíváncsai sehol meg nem valósították. A kisebbségi kérdés elintézése bármennyire súlyos problémája Európa politikájának, aligha Bernben vagy a genfi Centrál-teremben fog eldőlni. Es ha van is hatása annak, hogy negyvenmillió ember képviselőiben évről-évre hangot adnak a kisebbségi fájdalomnak, ma a kisebbségi parlament csónkán jelentkezik, saját eddigi kisebbségei egy részétől is megfosztottan, akkor ez a kongresszus aligha fogja az európai sajtóban azt a visszhangot megkapni, amit eddig jogosan élvezett.

IRENE DUNNE

Budapest, szeptember 24.

Míg a színházak lázasan készülnek az új szezonra, ezen a bágyadt és bágyasztó nyárutón egy filmszínészről beszélnek a legtöbb Budapesti, Irene Dunneről, aki meghódította a szíveket. A Mellékutca című film, amelynek Irene Dunne a főszereplője, már tavaly is futott, de most az előkelő mozgóképzőháztól kezdve az utolsó kis mozitig, már három hete mégis állandóan forgatják és még mindig nagy tömegeket vonz. Ezzel a filmmel egyidejűleg A nő című Irene Dunne-film is hasonló külső sikerrel megy.

Irene Dunne amerikai és mégis mennyivel európaibb, mint azok az európai színésznők, akiket Hollywood fedezett fel a vászon számára. Európai alatt most hirtelen s talán nem is indokolatlanul, egy szolidabb, finomabb, hangfogottabb típust értek, mert ami hangosság, vampszerűség, flapperségre való hajlam az európai nőben van, azt valahogy Amerika szuggerálta és ezeket a típusokat főleg az amerikai filmek népszerűsítették, ha mindjárt európai szereplőkkel is. Ezzel persze nem azt akarom mondani, hogy az amerikai nő mind vamp, vagy flapper, már az amerikai irodalom is másról győz meg, gondoljunk csak Sinclair Lewis Arrowsmith-jában a kis Leonára, aki csupa szív és lélek s a különöségeivel megmérgezett, minden őszinteséget nélkülöző, hipokrita amerikai világban olyan biztos ösztönrel teljesíti ki egy nemesebb életformát. Irene Dunne őszinte és örömteljes meglepetést jelent a Greta Garbók és Marlene Dietrichék után, mintha egy éjszakai mulató izgatott és forró atmoszférájából hirtelen egy tiszta reggelen, hűs és tiszta ébredne fel az ember. Ingerlő, a hangja nem felbujtóan rekedtes, mint Marlene Dietriché, vagy a párisi Damitáé, Irene Dunne, ez az új jelenség, csodálatosan régi, mintha egy régi, elhalványodott családi albumból való szép, női daguerrotype kelt volna életre.

Ezt a benyomást fokozza a Mellékutca meseje is, a rendező jó ösztönrel megérzte, hogy Irene Dunne-t először huszonöt esztendő távlatából kell bemutatni, a század elején s olyan ruhákkal felruházni és olyan vonásokkal felkísíteni, melyek az akkori nőket különösen és belsőleg jellemezték. Megindító hájt ad a Mellékutcnak a régi amerikai millió feltámasztása, hogy az avenuekben, ahol most a felhőkarcolóktól alig látszik az ég és a forgalomból pokoli zajjal és irammal dübörög, ott botorkál a régi lovasut és az első autó olyan esztelenül, mint a bukácsoló kisgyerek, aki először indul meg a saját lábán. A Mellékutca a tilos szerelem útját jelenti s ebben a mellékutcaban egy nagy, viharzó, mély és igaz szerelem játszódik le. Egy fiatal leány megismerkedik egy fiatal férfival, aki már vőlegény. A szerelem az első pillanatban rabul ejti mindkettőjüket. A férfi fel akarja bontani az eljegyzést és szeretné bemutatni Ray-t — Sugárkát, így hívják a leányt, Irene Dunne-t — az édesanyjának. Egy találkát beszélnek meg, egy parkban kell találkozniok, egy hangversenyen. Sugárka lekési a találkát, mert a hűga, aki szintén szerelemben van valakivel, öngyilkosságot akar elkövetni, amikor Sugárka a találkára indul, s míg a hűga lemond erről a szándékáról, a hangversenynek vége van. Öt év múlva újból találkoznak a szerelmesek, a férfi most már két gyermek apja, de most már olyan erővel lánghat fel a szerelem, hogy lángjait nem lehet többé eloltogatni. És ez a szerelem huszonöt éven át tart a mellékutcaban, titokban, a homályban, de ez az árnyékban sarjadt virág nemesebb és tündöklőbb, mintha egy napfényes kertben, a szabad levegőn virítana. A feleség mindvégig nem tud meg semmit, s Irene Dunne egy életen át, Amerikában és Európában, mint egy árnyék, kíséri szerelmét, aki időközben az amerikai diplomáciának egyik vezető egyénisége lett és egy nap Párisban szívvelhűdést kap és lefedt szájjal s utoljára megmozduló gondolattal a telefonkagylóba még a montparnassei telefonszámot mondja be, ahol a telefontól Ray az utolsó hörgéseket, az életből távozó férfi utolsó lehelletét fogja fel.

Igy elmondva banális hat, az egész egy egyszerű szerelmi történet, de a nagy dolgok mindig egyszerűek és éppen azért megérzők. A Mellékutca a legjobb filmek közül való, a legszebb filmek egyike, melyeket Amerikából kaptunk. Azon a zenitén áll, a melyre a néma film utolsó idejében eljutott. Kéltészet van benne és filmszerűség, hangulat. És ez a legfontosabb. Egy megnevezhetetlen párlat, amely minden tiszta költészetből, lírából kiárad. Apró nütanszok vannak itt, a melyek nagyon megfognak, mint a zokogás, amely, ha szívből jön, sohasem tévesztheti el a hatását. Az emberek könnyes szemmel nézik a filmet és megnyugodva távoznak a nézőtérről, bár nincs happy end. A jó filmek elbírják happy end nélkül is. A Mellékutca egyébként pontosan ábrázolja azt, hogy Amerikában mint igyeksenek hitelesíteni a házasságon kívüli szerelmet, a szerelmet egyáltalában, amely mögött nincsenek érdektrösztök. Nem volt véletlen, hogy előbb a vampot keresték, mintegy elriasztólag és azt hirdették, hogy aki törvényes kereteken kívül

Az osztrák fasizmus első napja

Ausztriában a két kamara felett legfelsőbb gazdasági tanács vezeti az államügyeket

Megtisztítják a bécsi „vörös” városházát, visszaállítják a hadsereg katonai szellemét és militarizálják a vasutakat

Bécs, szeptember 24.

Az osztrák fasizista állam körvonalai kezdenek kibontakozni.

Dollfuss ma reggel elutazott Genfbe és a Népszövetség előtt ad az új fasizista Ausztriáról programot. A Népszövetség őszi ülészakánának eredetileg Dollfuss akarták elnökké megválasztani, de a zülalt osztrák belpolitikai helyzet miatt Dollfuss nem lehet sokáig távol Bécsből és így lemondott arról, hogy a Népszövetség elnöke ebben az ülészakban Dollfuss legyen.

Legújabbban Genfben arról van szó, hogy vagy a török, vagy pedig a mexikói miniszterelnököt választják meg az ülészak elnökévé.

A Neugkeits-Weltblatt jelentése szerint az új fasizista osztrák alkotmány alappillére a kétkamaras törvényhozás lesz. Ennek egyik része a nemzeti, a má-

sik pedig a rendi tanács lesz. E kettő fölött áll majd az államtanács. Legfontosabb ezek közül a nemzeti tanács, amelynek 75 tagja lesz és a politikai törvényhozási szerepét tölti be.

Az új alkotmány berendezésével kapcsolatban

a Dollfuss-kormány megreformálja a választójogot is.

Neustädter-Stürmer közmunkatügyi miniszter, aki mint a Heimwehr egyik bizalmasa lépett be az átszervezett kormányba, pénteken nyilatkozatot adott s abban leszögezte, hogy az új Dollfuss-kormány fokozott mértékben építi ki a barátságot Olaszország és Magyarország felé.

Egyben kijelentette a miniszter, hogy az új választójog a pluralitás elől épül fel, de nem áll a kapitalista érdekek szolgálatában.

Kormánybiztos a bécsi „vörös” városháza élén

Bécsben elterjedt hírek szerint nemso-kára a bécsi városházát, amely még ma is a szociáldemokraták vezetése alatt áll, rövidesen, mégpedig az adójavaslatok tárgyalása során, megtisztítják a „vörös” elemektől. Valószínű, hogy

a kormány kormánybiztost ültet be a városházára, ennek a munkának az előkészítése.

A HADSEREGBEN MEGSZÚNIK A BIZALMI RENDSZER

A fasizista államvezetési rendszer első jeleként a hadseregben eltörlik a bizalmi

rendszer és visszaállítják a régi, békebeli katonai szellemet.

Vaugoin, a vasutak vezérigazgatója még egy lépéssel tovább megy és kijelentette, hogy a vasutakat militarizálni akarja.

Az új kormánynak egyébként szilárd elhatározása, hogy a marxistákat minden állásból kiteszik és megfosztják őket minden jelentősebb hatalomtól, de ugyanugy járnak el azokkal szemben is, akik valamelyik betiltott és feloszlott politikai pártjának tagjai, tehát így járnak el a nemzetiszocialistákkal is.

Lloyd George arról panaszkodik, hogy tízennégy év után sem történik a leszerelés kérdésében semmi

Közben a francia sajtó bizonyítja, hogy a németek hífteteilen méretekben fegyverkeznek

London, szeptember 24.

Lloyd George tegnap ismét hosszabb beszédben szökött a békeszerződésekről. Elmondotta, hogy Európa minden baját az okozza, hogy a győztes államok a békeszerződésekben ígéreteket kaptak. A győztes államok hadseregei — mondotta tovább — sokkal erősebbek és jelentősebbek, mint 1914-ben voltak.

Tízennégy éve nagy hűhóval és állandóan foglalkoznak a leszereléssel és közben nem történik semmi sem.

Véleménye szerint, ha a nyugati államoknak sikerülne a német hűlerizmust elfojtani, újabb veszedelem fenyegetné Európát, mert véleménye szerint Németországban azonnal kitörne a kommunista forradalom.

A kommunistáknak, már mint az orosz kommunistáknak — mondja tovább Lloyd George — most az a leghőbb vágya, hogy Németországot kényszerítsék bele a politikai csemények a kommunizmusba.

Beszéde végén Lloyd George azt mondotta, hogy Angliának most kiváló alkalma nyulhatna arra, hogy becsületesen belenyuljon a nemzetközi politikába és az európai békét szilárd alapokra helyezze.

Lloyd George beszédével egyidejűleg a

francia lapok folytatják a német titkos fegyverkezésről szóló leplezésüket.

Az esseni Krupp-művek — mondja a

Lloyd George

francia sajtó — 1918 óta állandóan olyan rosszul mentek, hogy Krupp von Bohlen már be akarta szüntetni a Krupp-ház es-

és győzi meg a tömegeket.

De beszéljünk ismét Irene Dunneről, mert nélküle a Mellékutca nem lehetne költészet és igazsága sem lehetne meggyőző. Szép-e? Nagyon szép. Fiatal-e? Nem tudom. Nem tudnám megmondani, hány esztendő. Lehet huszonkettő és lehet negyven. Kortalanak hat, mint nagyon sok igaz művésznő. Nagyon nagy színésznő, belső kvalitásai olyanok, a mint előjáróban külső megjelenését jellemzem, nemes és finom, a művészi árnyalatok iránt tökéletes érzéke van és tökéletesen fejzi ki őket. Olyan rendkívüli és megindító, mint Varsányi Irén volt és amilyen Ludmilla Pi-

seni törzsezmét. Most azonban virágzik az esseni gyár, mert Németország háborúra készül és a Krupp-művek, amelyek a háborúból nőttek nagyra, ismét virágzásnak indultak. A Hitler-uralommal együtt megindult a német hadiiparban és Kruppéknál is a konjunktúra.

A Krupp-művek egészen újfajtájú óriás ágyut gyártanak most, mely a világháborúból ismert 42-es mozsarat is felülmúlja. A meppenai tüzérségi lövőtér nemrég próbálták ki az új ómás-ágyut, melynek célbiztonsága és hordképessége teljesen elhomályosítja 42-es elődjét.

Egy drezdai üzemből pedig hónapok óta több ezer tonna szilíciumot kapnak Kruppék, amely a tankok számára készülő acél megkeményítéséhez kell.

Az esseni Krupp-üzem konjunktúrája olyan nagy, hogy március óta 25 százalékkal emelkedett a munkások és alkalmazottak száma. Az emelkedés még egyre tart és októberig 40 százalékot fog elérni.

Zsidó világkonferencia Londonban

London, szeptember 24.

Az angol zsidók szövetsége november ötödikére összehívta a világ zsidóságának összes szervezeteit. Az angol zsidók ekkor akarják megtartani azt a nagy konferenciát, amelyen határozatilag ki akarják mondani a német áruk világbójtkoltját.

A bukaresti rendőrség Budapesten keres egy gyilkost

Budapest, szeptember 24.

A bukaresti rendőrség megkereste a magyar főváros rendőrségét, hogy nyomon kövessen egy Veress Imre nevű egyén után aki Bukarestben gyilkosságot követett el. A bukaresti rendőrség arról is értesítette a magyar rendőrséget, hogy Veress Imre egy Molnár Anna nevű nővel a vadházasságban. A budapesti rendőrség megindított nyomozása Veress József személyét illetőleg nem vezetett semmi eredményre, ellenben megállapítást nyert, hogy Molnár Anna Veress József állítólagos vadházastársa Veszprémen és Brensenbauer József veszprémi lakosnak a törvényes felesége. A veszprémi rendőrség Budapestre szállította a házaspárt, ahol az asszony kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy

ő ismert ugyan egy Veress József nevelő bukaresti soffort, de már évek óta nem látta.

A rendőrség nem adott hitelt az asszony vallomásának és továbbra is fogva tartja a házaspárt, mert az a gyanúja, hogy Brensenbauer József Veress Józseffel azonos és okmányhamisítás útján jutott ehhez a névhez. A nyomozás folyik.

Németellenes tüntetés Nagyváradon

Nagyvárad, szeptember 24.

Péntek este tíz órakor három ismeretlen fiatalember betört a nagyváradai német konzulátus zöldfauteai épületének összes udvarra nyíló ablakait. A fiatalemberek a bezúzott ablakokon keresztül röpcédulákat dobáltak be a konzulátus szobáiba. A röpcédulákon a következő szöveg állt:

Le a háborúval!
Vesszen Németország!
Pusztuljanak a hitleristák!

A merénylet ideje alatt a konzul, Schuster ezredes nem tartózkodott az épületben. A merénylet előtt a három fiatalember megjelent a konzulátuson és arra hivatkozva, hogy sürgős dolguk van, a konzul után érdeklődtek. Miután meggyőződtek arról, hogy Schuster ezredes nincsen az épületben, követelték el a gyerekes tüntetést. A rendőrség megindította az eljárást.

Ismét felzugott a nagy sovíniszta hajrá...

JON DIMITRESCU SPORTRIADÓJA, amelynek már ismerjük nem sportbeli következményeit

Inkább vonuljanak vissza a magyar fiúk a reprezentatív sportolástól,
semhogy ürügyül szolgáljanak gyűlöletkavarásra

Brassó, szeptember 24.

Hosszu hónapok óta a román sportéletben aránylagos béke és csend volt.

Hosszu hónapok óta a lelkeket nem izgatták a sovínizmus ostoba méreganyagával és az indulatokat nem fűtötték a magyarellenes hajszák frázisaival.

E hosszú, békés hónapok alatt Jon Dimitrescu, a Curentulnak egyébként oly tevékeny publicistája nem avatkozott bele a sportügyekbe.

Emlékeztünk kell arra, hogy ez a Jon Dimitrescu volt az, aki a sporttal és speciálisan a futballal kapcsolatos hajszát jó esztendővel ezelőtt elindította. Az alkalmat erre az alkalmat arra, hogy a román válogatott csapat helyes vereséget szenvedett a lengyel válogatott csapattól. Dimitrescu akkor azzal vádolta meg a román csapat magyar játékosait, akik az egyesület gerincét alkották, hogy a román csapatot elárulták, hogy a román csapatot elárulták, hogy a román csapatot elárulták.

Ebben az egész állításban van valami komikus és alacsonyrendű. A futball és a nemzetközi presztízs! Dánia például nem tud futballozni. Még annyira se, mint Románia. Nemzeti tekintélye mégis oly nagy, hogy noha, gyorsan hajtsunk kalapot előtte. Argentinában viszont kitűnően rugják a labdát. De az a bizonyos tekintély mégis csak hiányos. Angliában kiválóan futballoznak. De vajon, csökkenne-e a brit glóár, ha az angol válogatott, tegyük fel, 2:0 arányban kikapna a román futballistáktól?

Nem akarjuk a futballt lebecsülni. De a nemzetközi presztízs engedik csak az egyes országok kulturája, felvilágosodottsága, szabadsága, törvényes rendjének ereje után igazolni.

A hatalmas, duhaj hitleri birodalom még csak nemzetközi győzelemmel sem fogja elnyerni a kicsiny és közepes futballtudású Svájc nemzetközi presztízsét.

★

De függetlenül Jon Dimitrescu nemzeti presztízselméletének komikumától, szomorúan bevétekes volt az a vád is, hogy a magyar játékosok készakarva, a román állam iránti elhatalasítás érzelmétől fűtve, rosszul játszottak.

Aki a magyar sportéletet és ez életnek korrekt szellemét ismeri, az tudja, hogy ez a vád mennyire komolytalan. Az impériumválogatásból elélt 15 esztendő óta a romániai magyar futballisták nemcsak azt bizonyították be, hogy a sportban nemzeti szempontot, nacionalizmust nem ismernek, hanem egyenesen elutasították, nagyra értékelték, a legnagyobb odaadással fejlesztették a román sportot.

Dimitrescu Jon és a köréje csoportosuló sovíniszta gárda szembeáradja a magyarokat, akiket árulással vádol. Legyünk hát mi is nyitlak és őszinték:

A magyar sportemberek nemcsak nem esik alá nemzetiségi kérdést tudásukból, hanem ha a sportban és különlegesen a futballban politikumról beszélni lehet, akkor — rendkívül hazafias érdemeket szereztek.

Ugyanis sportolni és futballozni Romániában, jól és igazán, először a magyarok tudták és még mindig ők tudnak leginkább.

S hogy ezt a tudásukat nem mérték nacionalista szempontok szerint, azt igazolja az általános román sport nagyfejlődése, a rendkívülinek is nevezhető sikerek, amit a román sport az utolsó 15 évben fokozatosan elért, a már külföldön is gyarapodó hírnév, amelynek oroszlanérdeme éppen a magyar játékosokat illette meg.

Sporttérén a magyaroknak román szempontból történelmi érdemeik vannak. Ez az igazság!

★

Természetesen, balsikerek mindenütt előfordulnak.

Különösen a futballban, amely a meglepetések játéka. Magyarország például 3 évvel ezelőtt a világbajnoki címért harcolt, de a román csapatot elárulták, hogy a román csapatot elárulták, hogy a román csapatot elárulták.

FEJFAJAS és az idegfájdalmak minden nemét sikeresen szüntetjük meg az ismert és több mint 6000 orvos által írásban dicsért Tegal-tablettákkal. De rheumás és csúszos bántalmaknál is nagyszerűen bevált a Tegal. A Tegal-nak nem volna szabad egy házban sem hiányoznia. Minden gyógyszerárban kapható.

ezelőtt katasztrófális vereséget szenvedett Olaszországtól Budapesten, a saját fővárosában, 50 ezer magyar néző előtt. Uruguainak, a világ legelső futballállamának válogatott csapatát, amely a világbajnoki cím büszke tulajdonosa, megverte ugyanaz a Ferencóros, amely két héttel ezelőtt kikapott a nemzetközi viszonylatban jelentéktelen nagyváradi Crisanától. (E számítás szerint a Crisana a világ legjobb együttese.) A gyenge Jugoszlávia a maga horvát játékosaiával elpáholta a világszerte elismert cseh csapatot.

De azért senki, sehol nem emelt afféle vádat, hogy ez a csapat azért kapott ki, mert játékosai ilyen nemzetiségűek, amaz meg azért nyert, mert játékosai olyan nemzetiségűek.

Ez az ostoba, gyanús, hibrid szempont csakis nálunk lehet indok, magyarázat, vád. Noha mennyire indokolatlan az egész! A Balkán-olympiaszon például, amelyet Románia oly fölényesen és győzelmesen nyert meg, hogy a király külön-külön minden játékost kitüntetett, a magyarok voltak a diadalmasak. A román játékosok, mi türelem-tagadás, a legrosszabbak voltak. Ki is kellett őket cserélni magyarokkal. S az a kettő, akit bent hagytak a csapatban, a leggyengébbnek bizonyult mindvégig.

Hát vajjon, eme románok ellen miért nem emelték a hazafiatlanság vádját?

S a kitűnően játszó magyarokat miért nem

tüntették ki, ahogyan a logika kényszerítő ereje követelné, a „kiváló román patrióta” jelzővel?

★

Mindez a nemzetiségi vita a sport körül, ismétljük, hitünk és véleményünk szerint, ostobaság.

A sport nem eszméleti teljesítmény. A futball sem az. A sport egyszerű sport.

Aki nemzeti, vagy nemzetközi elemet kever beléje, az meghamisítja.

A magyar játékosok Romániában a román sportért küzdöttek, most is azért küzdenek. De nemzeti elem nélkül.

Aki egyebet állít, az mániákus, vagy mérgezni akar.

Mégpedig súlyosan mérgezni. Dimitrescu Jon tudja, hogy mily erősen lehet. Első magyarellenes hadjárata alkalmával Bukarestben valóságos gyűlöletáramlat keletkezett. Lehetetlenség volt magyarul beszélni az utcán. Az inzultusok egymást követték. Meetingeket tartottak sovíniszta-magyarellenes célzattal.

A végén kiderült, hogy az egész nemzeti futballőrület egy extra- és ultrahazafias kampány célját szolgálta.

Ugy látszik, efféle készül most is. Mert újból felhangzanak, a vasárnap eldöntésre kerülő román-magyar válogatott mérkőzés alkalmával, a sovíniszta szólamok. Ismét kárhoztatják a magyar játékosokat. S afféleképpen

Kolozsváron tilos a fasiszták ellen gyűlésezni

Elkobozták a vasárnapra hirdetett fasisztáellenes gyűlés plakátjait

Kolozsvár, szeptember 24.

Kolozsvár haladószellemű közvéleményét egy jelentőségében egészen kivételes rendőrhatalmási intézkedés tartja izgalomban.

A román nemzeti fasisztáellenes bizottság vasárnap délelőtt 10 órára gyűlést hirdetett a magyar színház helyiségébe. A bizottság erre az alkalomra plakátokat akart kibocsátani, mely felhívás lett volna a felvilágosult szellemi és fizikai munkásokhoz, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a gyűlésen, amely a terv szerint tiltakozni akart a lipcei tárgyalás ellen is.

A plakátokat a Liceum-nyomdában nyomták. Szombaton a déli órákban megjelent a rendőrség és a későbbi falragaszokat elkobozta. Azt a férfit és nőt, akik a fasisztáellenes bizottság nevében a nyomdába mentek, hogy a megrendelt plakátot átvesszék, a rendőrség előállította.

Mindebből lehetetlen másra következtetni, minthogy a rendőrség a vasár-

napi gyűlést sem fogja megengedni.

Kolozsváron a rendőrség eljárása, amely a kormánynak a fasiszta mozgalommal kapcsolatos álláspontját oly szemléltetően tükrözi vissza, a legnagyobb izgalmat okozta. Tudósítónk jelentése szerint az emberek csoportosulnak az utcán és így tárgyalják meg a plakátelkobzásnak és a rendőrségi előállításoknak jelentőségét.

LETARTÓZTATTAK A GYÜLÉS
RENDEZŐIT

Lapzártakor a kolozsvári antifasiszta bizottságtól tiltakozó távirat érkezett szerkesztőségünk címére. A távirat szövege a következő:

— A vasárnapra kitűzött a fasiszta gyűlést a rendőrség letiltotta, a vezetőségi tagokat letartóztatták. Elesen tiltakozunk.

A magunk részéről nem tehetünk egyebet, minthogy csatlakozunk ehhez a tiltakozáshoz, amely épp olyan reménytelen, mint amilyen nyilvánvaló az, hogy miféle kormánypolitikára utal a letiltás és letartóztatás rendszere.

Harc a soborsini vagyonért

Diplomáciai beavatkozás a Hunyady-féle hagyatéki ügybe

Arad, szeptember 24

Megemlékeztünk már arról a különös hajszáról amely a soborsini gróf Hunyady féle hagyatéki körül folyik.

A hajszák, amelyet egyelőre még rejtélyesnek nevezendő hatalmak folytatnak, gróf Hunyady Ferencet meggátolni igyekezik abban, hogy törvényes örökségi ügyét szabályszerű körülmények között rendezze. Hogy a háttérben milyen erők dolgoznak, arra mi sem jellemzőbb, mint hogy ebben az ügyben egy szabályos bírói ítéletet igazságügyminiszteri rendeletre megsemmisítették. Az igazságügyminiszteriumnak, valamint a közigazgatási hatóságoknak az igazságszolgáltatás mun-

kájába való illetlen megdöböntő beavatkozása ellen gróf Hunyady Ferenc jogi képviselője, dr. Jancu volt képviselő a legerélyesebben tiltakozott.

Mivel az igazságügyminiszteri önkény beavatkozása a nemzetközi egyezményekben is, a magyar kormány az ügyben diplomáciailag is közbelépett, tiltakozva az ellen, hogy gróf Hunyady Ferencet a román alkotmány világos rendelkezéseinek ellenére, az 1921-ben, Szinajában megkötött román-magyar egyezség által biztosított jogait megfosztották.

A diplomáciai közbelépésnek, úgy látszik, meg volt az eredménye, mert a radnai járásbíró, ahol a különös, jogi és közigazgatási bonyodalmakkal tarkított

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

írnak, hogy a magyarokkal megspékelt román csapat nem győzhet.

Tudatos demoralizálás.

Mely valóban vereséget eredményezhet. S akkor megint hazaárulók leszünk. Megint ütni lehet bennünket. Megint szorítani lehet a magyar nyelv béklyóján. Megint politikai ördögössé fajulhat a sport egyszerű, tiszta szenedélye.

Hát ez az, amiből nem kérünk.

Dimitrescu Jon azt mondja, ké-rünk román csa-pa-tól!

Igy, tagolva, felkiáltva, követelve!

Hát mi átvesszük a követelést.

Semhogy az utcai jelenetek megisméltó-jenek, semhogy ágit adjunk sovíniszta tobzódásokra, mi is azt mondjuk, ké-rünk román csa-pa-tól!

Ha a futball ürügyén kezdődik a hajszák, a mi tételünk ez lesz:

Vo-nul-ja-nak visz-sza a ma-gyar já-té-ko-sok!

Mert a sportban, hangsúlyozzuk és ismétljük, a mi állásfoglalásunk szerint nincsen, nem lehet nacionalizmus és politika, de ha megmérgezik a test és a játék vetélkedésének ezt a kultuszát a nemzetiségkedés mérgevel, akkor nem lehet egyéb feladatunk, mint a félreállítás.

Akármielyen szép is a bőrlabda, mégsem adhatunk fel érte nemzetpolitikai álláspontokat!

Visszavonulunk hát és higgye el Dimitrescu ur, hogy ezzel nemcsak mi fogunk veszíteni!

eljárás folyik, szombaton távirati rendelkezést kapott, amellyel

az igazságügyminiszter betiltott az ügyben minden eljárást.

Egyidejűleg elrendelték, hogy az ügy teljes iratcsomóját küldjék fel Bukarestbe, ahol az igazságügyminiszter személyesen fog dönteni.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a szék, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Feloszlattak egy német-országi szövetséget

Berlin, szeptember 24.

A birodalmi sajtóiroda hivatalosan jelenti: Az államvédelmi törvényre való hivatkozással ma feloszlatták a Tannenberg szövetséget. A rendőrségi nyomozás megállapította ugyan is, hogy a Tannenberg szövetség nagyon sok marxistát felvett tagjai közé, úgyhogy ez a szövetség a marxisták buváhelye volt. A rendőrségnek az a véleménye, hogy ebbe a szövetségben gyűltek össze azok a baloldali elemek, akiket a Harmadik Birodalom elnömitott.

150 embert sebesített meg a villámcsapás

Szeged, szeptember 24

A Szeged környéki tanyák egyikébe, a hová százötven répaszdó ember menekült be a vihar elől, pönteken délután háromszor egymásután becsapott a villám. Érdekes, hogy a villámcsapások nem gyújtották fel a házat és nem ölték meg egy embert sem, ellenben mind a százötven ember súlyosan megsebesült.

A megebesült embereket egytől-egyig kórházba szállították.

Sigi

Gummi!

„Sigi”
Prezervatív
megbízható
Kapható:
gyógyszer-
árakban és
drogériákban

EZ IS HÁBORUS TRAGÉDIA

Élő Pétert holtta nyilvánították, Halott Péter kéri: nyilvánítsák elevenné

Egy holtta-nyilvánított ember
élete Máramarosban

Szatmár, szeptember 24

Az ember, aki már meghalt, a máramarosmegyei Ruszkován — Oroszkón — él. Nagyon szavahihető embertől: Dán György alispántól hallottam a történetét. Ő maga személyesen beszélt vele.

A nevét a boldogtalannak bizony nem jegyezte fel az alispán ur, így aztán nekem sem tudta megmondani.

Mondjuk stilszerűen, hogy *Élőhalott Péter*. Nagyon illik rá ez a név.

Egyszerűen földmives ember.

Azaz, hogy nem is olyan egyszerű.

Mert ilyen komplikált földmives nincs több nemcsak Oroszkón, de egész Máramarosban és hetedhét vármegyében sem.

Az ugy történt, hogy ezelőtti tizenkilenc esztendővel, 1914-ben a császár parancsa eljutott az Istenhátamögötti Oroszkóra is. Ha valahol Galiciában, Szerbiában szózt szalonát, omlós kalácsot osztogatnak volna, annak a hírét sohasem kapja meg Oroszkó. Vagy a legjobb esetben akkor kapja meg, amikor a fehér szalonna, omlós kalács már régen elfogyott.

De a puszkapor nem fogyott el olyan hamar.

Az ember, aki akkor még szabályszerű *Élő Péter* volt, elment a többivel. A fiatal asszony otthon maradt, persze.

Tizenkilenc esztendő telt el azóta, hogy *Élő Péter* magára szedte a marsagysztirungot s minthogy egyébként sem értett a betűvetéshez, azóta nem is adott hírt magáról.

Tíz esztendő elmúltán aztán az ilyen eltűntről a törvény is elhiszi, hogy már nincs és jogérvényesen holtta nyilvánítja. Ha kéri.

Az asszony kérte. Mert már várta Eleven Pál.

És *Élő Péter* neve mellé a ruszkovai anyakönyvben feljegyezték, hogy a járásbíróság ilyenmódon számú határozata értelmében holtta nyilvánított.

*Élő Péter*ből ilyenképpen *Halott Péter*, özvegy Halot Péternéből pedig Eleven Pálné és később Eleven Pál apró elevenének anyja lett.

A törvény felől *Halott Péter* akár be is feketett volna valamelyik utszéli temetőbe.

De nem fektült oda, amint azt a rend és törvény megkívánta volna, hanem nemrégiben hazajött az orosz fogságból és miközben girhes lábszára után egy szegénytyűlölő komondor kapkodott, félretolta a házajtó reteszét, hogy végre tizenkilenc esztendő után viszonylása a hitvesét, a gyerekeit.

Rongyokra szakadozott volt a rajtavaloja kegyelem-falatoktól, panaszos élelemtől beesett az arca, tizenkilenc esztendei orosz fogság magában se nagyon fiatalult, nem csoda, ha az asszony nem ismerte meg. Különösképpen, hogy nem is nagyon akarta.

— Én vagyok az urad, *Élő Péter*.

— Az én uram, hites jó uram Eleven Pál. *Élő Péter* valahon a muszka mezőkön porlad. A neve most már *Halott Péter*. Nagyobb bizonyosság okáért misét is mondattam az idegenben kódorgó lelke üdvéért.

És *Péter*, aki zavarodottságában azt sem tudta: élő-e, holt-e, jegyzőhöz ment, paphoz ment, mindenütt írást mutattak fel róla, hivatalos írást, hogy halott. *Halott Péter*, *Élőhalott Péter*.

De törvénytudó emberek felvilágosították, hogy amelyik törvény holtta nyilvánította, ugyanaz a törvény személyes jelenlété kétségtelen bizonyítékának súlyával megint csak elevennek is nyilváníthatja.

Csak éppen pénz kell az eljáráshoz. Bélyegre, ügyvédre. Bélyeg nélkül, ügyvéd nélkül nem lehet csak úgy Isten nevében feltámadni.

Élőhalott Péter megpróbált a faluban kölcsönkérni. Valamikor becsületes volt

neki az emberek között.

De bizony a holt ember még a régi jó békevilágban sem kapott hitelt, hogy kapna a mostani rosszban egy halott. Mikor most már az élők sem kapnak.

Nem lehet mondani, egy-egy napszám került a faluban, de Ruszkován ez éppen csak a betevő falatra elég.

Ha meg kimozdul a faluból, mindjárt zsandárba ütközik: igazold magad.

Ezek meg semmiképpen sem hiszik el, hogy ő halott. Szabályszerű, törvényes halott.

— Aki halott, az ne kórtyáljon. És viszik az őrsre.

Szolgálatba nem állhat, mert munkakönyvet csak születési bizonyítványra adnak, halottira nem.

Élő is volt a boldogtalan, halott is volt és mégis se eleven nem volt, se holt nem volt.

Igy kerekedett be *Élőhalott Péter* Szigetre, az alispáni hivatalba, ahol a jóllelt alispán előtt elpanaszolta a keserűségét.

gét.

— Tessék rajtam segíteni, nagyságos uram, mert ha nem, én furcsát teszek. Én felakasztom magam. *Olyat még nem látott még a világ, hogy egy halott felakassza magát. Azt osztán hogy írják be az urak a matrikulába?*

Dán György alispán uranak megesett a szíve a szerencsétlenen, de mivel a közgazgatás — akármilyen nagy hatalom is — nem csinálhat elevent a holtból, levelet adott egy ügyvéd ismerőséhez: indítsa meg *Élőhalott Péter* ügyében az elevenné nyilvánítási eljárást. Vagyis jogszerűen: semmisíttesse meg a holttanítást.

Majd ha a törvény elisméri, hogy él, megszolgálja a fáradságát.

Élőhalott Péter most várja, hogy megnt fűző *Péter* legyen belőle.

Csak abban az irányban van kétsége, hogy ha ő most törvény szerint halott, e-hiszi-e a törvénytevő járásbíró egy halottak, hogy él?

d. s.

A Szovjet a kelet-kínai vasutak ügyében demarstot intézett Japánhoz

A Szovjet azzal fenyeget, hogy minden eszközzel
megvédi érdekeit

Moszkva, szeptember 24

A távolkeleti problémák legmérgesebbike, a keletkínai vasut ügye, ismét újabb lépésre kényszerítette a szovjetkormányt. A külügyi népbiztosság pénteken

demarstot adott át a moszkvai japán nagykövetségen

s közölte abban a szigetország kormányával, hogy ne merje megszállani a sokat vitatott tulajdonjogi keletkínai vasutvonalat, mert a Szovjet minden eszközzel érvényre juttatja a maga jogát.

A jegyzék rendkívül erélyes és szokatlanul éleshangú. Átnyújtása óriási feltűnést keltett.

A Szovjet erélyes fellépését egyébként arra magyarázzák, hogy miután Európában bebiztosította magát a megnevezett szerződések egész sorozatával és a Franciaországhoz való közeledést.

Keleten szabadkezet kapott és erélyesen akarja dűlőre vinni a japán hódításvágytól veszélyeztetett érdekeinek kérdését.

Most már a németekre került a sor

A csehországi németek legnagyobb lapját, a Bohémiát tiltotta be most a prágai kormány

Házkutatás a német távirati iroda prágai helyiségeiben

Prága, szeptember 24

A cseh kormány rendcsináló akciója során most a németekre került a sor. A tót szeparatistákus törekvések mellett nagyon izgatja Prágát a csehországi németek Hitler-imádata. Éppen tegnap jelentettük, hogy a csehországi németek, különösen a zipszerek között, erősen terjed a hitlerizmus.

A cseh kormány most a tót lefőréssel egyidejűleg a német kisebbségek ellen is fellépett.

A kormány, helyesebben az Országos Hivatal elkobozta tegnap a Bohémiát és olyan jelentéseink is vannak, hogy

a csehországi németeknek ezt a legnagyobb lapját be akarja tiltani a kormány.

Az elkobozást azzal indokolják, hogy a Bohémia lekötölte azt a bucsubeszédet, a melyet Pápen Budapesten az újságírók-

hoz intézett. A Bohémia ellen ugyanez a büntető eljárás is indult.

Ügyességi rendeletre ma házkutatást tartottak a Bohémia több munkatársánál és a kiadóhivatal tisztviselőinél. A Bohémia főszerkesztője ugyanis már hosszabb idő óta Berlinben tartózkodik és onnan küldi utasításait a prágai német lapnak. Ezeknek az utasításoknak szeretett volna nyomára akadni a rendőrség. A házkutatások eredményeiről eddig rendőrségi jelentést nem adtak ki, de Prágában az a hír van elterjedve, hogy a házkutatások során mit sem találtak.

Ugyancsak házkutatás volt a németországi Telegraphen Unió prágai szerkesztőségében is.

A kormány egyébként a Stribnyi-párt négy kisebb lapját is betiltotta mert ezek a lapok fényképekben közölték azt a rendeletet, amellyel a kormány a Bohémiát betiltotta.

A francia légügyi miniszter visszaérkezett Moszkvából Párisba

Páris, szeptember 24

Pierre Cot francia légügyi miniszter repülőjára ma Oroszországból Párisba érkezett. A francia miniszter, amelyet ismeretes akárcsak Herriot, az orosz-francia barátság kimélyítése céljából kireste fel a Szovjetállamot.

Kudarccal végződött a szófiai török-bolgár tárgyalás

Szófia, szeptember 24

Mint a B. L. jelentette, Szófiában napok óta magas vendégek vannak. A bolgár kormány vendége a török kormány elnöke és külügyminisztere, akik azért utaztak Szófiába, hogy Bulgáriával is ugyanolyan barátsági és semlegességi, sőt kölcsönös határvédelmi szerződést kössenek, mint a milyen szerződést Ankarában a görögökkel kötöttek. Ezenfelül szélesebb alapokon a török kormány az 1926-ban kötött török-bulgár kereskedelmi szerződést is szeretne volna meghosszabbítani.

Maga a török hivatalos jelentés is beisméri ma, hogy

a tárgyalások nem vezettek eredményre. Az eredmény mindössze annyi, hogy csupán egy öt éves semlegességi és döntőbíró-sági szerződést tudott a két hatalom egymással kötni.

A kötött szerződés egyáltalában nem hasonlít a néhány héttel ezelőtti megkötött török-görög szerződéshez és a török kormánynak minden ilyen kísérlete meghusult. Az utolsó percben Törökország azt az ajánlatot tette, hogy kössön vele Bulgária legalább egy kétoldalu gazdasági szerződést, de ez alól az ajánlat elől is kitért Szófia.

Konstanca mellett lezuhant egy katonai hidroplán, de utasai megmenekültek

Konstanca, szeptember 24

Súlyos repülőszerencsétlenség történt pénteken este a Feketetenger felett. Este hat órákor Mamaia kikötőnél egy Savoia-típusú hidroplán szállt fel. A gépet Galatzi főhadnagy vezette, utasai Trandafir rescu és Torzea hadnagyok voltak.

A gép először a városka fölé került, majd kiszállt a nyílt tengerre. Eddig még meg nem állapított okokból a hidroplán felőri repülés után, mintegy 4 kilométerre a parttól, a tengerbe zuhant.

Miután a sötétség már beállott, a szerencsétlenséget senki sem vette észre.

Hét óra felé a Marya nevű gőzös, mely olasz lobogó alatt sietett Konstanca kikötője felé, drótnélküli fűvívő raján közölte, hogy a hidroplán lezuhant a utasait a hajó felvette. A Marya a gépet is bevontatta a kikötőbe.

A pilótatisztek megérkezésük után előadták, hogy a szerencsétlenség motorhiba következtében történt. Mintegy két óráig hánnyódtak a nyílt tengeren. A közben amerikai hajó is elhaladt mellettük, de nem vette észre őket.

Készen áll a francia-angol- olasz fegyverkezési ellenőrzési megállapodás

Genf, szeptember 24

Londoni jelentések szerint Sir Simon angol külügyminiszter ma a saját munkatársai előtt kijelentette, hogy a parisi tárgyalásokon megegyezésre van remény, mert az angol és francia álláspont nagyon közeledett egymáshoz.

Arról, hogy ez a közeledés milyen mértékű és mennyiben teljes, az angol külügyminiszter egyelőre nem beszélt.

A francia sajtó is azt állítja, hogy az angol-francia leszerelési és fegyverkezési ellenőrzési megállapodás készen áll ezenfelül büszkén állapítják meg a prágai lapok, hogy Olaszország is beleegyezett a fegyverkezéseknek automatikus ellenőrzésébe és a fegyverkezés megállításának próbaidejébe.

A francia lapok nagy vívmánynak mondják, hogy a francia külpolitikának sikerült az olasz álláspontot is maga felé irányítani.

Mária királynő újabb brassói látogatása

Pénteken délután Mária királynő újabb látogatást tett Brassó városát. Ezúttal barcasági szársz. muzeumban tett látogatást az anyakirálynő. A királynőt kísérte ezredes kísérete. A hatóságok szívesen jelen volt Florescu tábornok és a Dobrescu sziguranca felügyelője, Voicu Cornél polgármester, dr. Sassu tanácsos és Crăciun rendőrigazgató. A királynőt Teutsch Gyula muzeumi igazgató kalauzolta. A magas vendég elismerte a múzeum vendégkönyvébe. Mária királynő Brassóból Sinaijába utazott.

Volpi gróf, volt olasz miniszter brassói látogatása

Brassó, szeptember 24.

Brassó város vezetősége a kormánytól hivatalos értesítést kapott, hogy a várost meglátogassa Volpi gróf, volt olasz miniszter, aki a Peles-kastély ünnepségein részt Sinaijában.

A külföldi vendéget, aki Olaszország bukaresti követe társaságában érkezik Brassóba, a város vezetősége hivatalosan vendégül látja. Az olasz grófot Voicu Cornél dr. polgármester és Căteanu György vármegyei prefektus fogadják, majd elkauzolja a város különböző pontjaira. Az olasz vendég ugyanis megtekinti az ujonnan épült villanytelepet a városlátogatás alatt. Amekkorák olasz érdeklődésük.

Valószínű, hogy Volpi gróf ma egész nap Brassóban tartózkodik és csak a késő délutáni órákban utazik Sinaijára.

Kinevezték a brassói érettségi bizottság tagjait

Brassó, szeptember 24.

A közoktatásügyi minisztérium ma rendeletet adott ki, amelyben kijelöli az érettségi vizsgák helyeit, valamint az érettségi bizottság tagjait. A minisztériumi rendelet szerint Brassóban mindössze csak egy bizottság fog működni, mégpedig a Saguna gimnázium helyiségében, ahol a következő iskolák növendékei tesznek érettségi vizsgát:

Saguna-gimnázium és a Mesota-gimnázium, a román. kath. fiú-liceum, a leány-liceum, a csikszereai román. kath. leányközpont, a székelykeresztúri unitárius-liceum, a gyergyószentmiklósi fiúliceum, a sepsiszentgyörgyi református középiskola, a székelyudvarhelyi fiúliceum és a román. kath. középiskola növendékei.

A közoktatásügyi minisztérium rendelete alapján a brassói érettségi bizottság tagjai a következők:

Elnök és a román nyelv vizsgázatója: Bogdan Duica kolozsvári egyetemi tanár. Francia nyelv: Teodorescu brassói fiú-liceumi tanár. Filozófia és jog: Petkov, a Carmen Sylva bukaresti liceum tanára. Történelem: Pavlov, a szilisztrai leány-gimnázium tanára. Földrajz: Stangeon, a brassói Saguna-gimnázium tanára. Természettudomány: Fradea August nagyváradi polgári iskolai tanár, Gadea Elena bukaresti polgári iskolai tanárnő.

A brassói nácik a tábla előtt

A brassói tábla szombaton tárgyalta a brassói hitleristák bünpörét, akik a brassói szársz. nagypap beiktatása alkalmával egyenruhában tüntettek. A törvényszék a nyár folyamán hozott ítélete felebezés folytán a táblához jutott. A tábla helyben hagyta a törvényszék ítéletét és dr. Gust Waldemár helybeli nácivezért 30 napi, Petrovics Guido és Diener Ottó 15 napi, a többi husz vádlottat pedig 8-10 napi fogházra ítélte. A hitleristák a semmitörvényszékhez felebeztek.

JÖN!

TANASE!

80 tagu társulatával!

Brassói hét

Egy-két nyári nap, mint ajándék. Politikai mozgalmak a Czenk tájékán. Megvalósul a brassói álom. Brassó megyét nem szeretik Bukarestben

Brassó, szeptember 24

Sokan idegbajt kaptak a szeszélyes időjárástól. Egész nyáron át esett az eső, a nyárutó pedig oly hidegen indult, hogy idő előtt fel kellett venni a télikabátokat. Két napja pedig váratlanul nyárisra fordult az idő. Forrón süt a nap és örömmel jelenthetjük, hogy míg a hét elején sötét fellegek kavarogtak az égen, a hét végére kissé kiderült.

Harci készülődések Brassóban

A derű és boru alatt többek között a politikai élet egészét érintjük. Ma ott volt viharos a hét elején. A viharokat pedig még jobban felkavarta Maniu Gyula, aki — micsoda megtisztelő véletlenség —

Brassót is felkereste. Maniu megjelenése a csendes családapákat és állami üzletembereket váratlanul megint beleciklandozta a politika hullámaiba.

Különösen Maniu látogatását követő napon robbant a bomba, amikor Bukarestben az a hír járta, hogy az egész helyi kormánypárti tagozat, amely Voicu Nijescun keresztül Vajdához kapcsolódik, lecsatlakozott a párttól Maaihoz. Voicu Cornél dr. polgármester volt az első, akit e hírrel megijesztettünk. A város feje, aki számottevő tagja a pártnak, diplomatikusan tilakozott a híresztelésre.

— Hazugság kérem az egész. Fantazmagória. Mi itt mindannyian a nemzeti-parasztpártot szolgáljuk és annak parancsait teljesítjük, nem pedig személyeket.

Igaz ezzel szemben az, hogy a helyi kormánypárt berkeiben erős harci készülődések észlelhetők. Egyesek azt mondják, hogy a harc Voicu Nijescu és Popovici Mihály között folyik.

Végül pedig az ellenzéki pártok, amelyek közül különösen a liberális párt kezd erős akcióba. A vezérizést megfújták már Bukarestben és most a vidéki szervezeteken a sor „előpörögni” a Vajdakönyv.

Szegény kormánypárti, a nagy zürzavarban azt sem tudja, hogy fiú-e, vagy lány, és nem tudja, hogy melyik pillanatban lesz előle ellenzéki, anélkül, hogy pártja lekerült volna az uralomról.

És ha már a politikánál tartunk, nem feledkezhetünk meg a liberálisok harci riadójáról. A bukaresti harsonát Duca és társai szépen fújták meg. Mindenki megremegett, aki elolvasta a proklamációt, amelynek vezérmondata így hangzik: „Súlyos idők súlyos intézkedéseket követelnek”. Ezeket mind a liberális párt akarja foganatosítani.

Álljunk meg egy kissé Brassóban. A központi utasítások ide is idejében megérkeztek. Sőt szombatra befutottak a hatalmas plakátok is, amelyek a pártnak az ország lakosságához intézett kiáltványát tartalmazza.

Ezeket a plakátokat szombaton délelőtt ragasztották ki a város falaira. Tizenkét óra felé hatalmas csődület gyűlt össze a Kapu-utcában, a Korona előtt. A tömegből csak annyit láttunk, hogy a városháza kapujában egy ittas ember hadakozik néhány rendőrrel. Az ittas ember egy plakátot akart felragasztani a kapura. — Félig sikerült is neki.

— Nem megyek el innen — üvöltötte a sétatálcás, puffadt arcú ember — amíg Duca él. Mert érte akarok meghalni.

Mintán a rendőrségnek nem sikerült a Ducáért halni kész izgága embert elvinni, a városháza megrohmozóját az ügyészség telefonos engedélyére — őrizetbe vették. Begyömöszölték egy kocsiába és a rendőrségre vitték. Itt kiderült, hogy Tinji-nek hívják és azonos azzal az emberrel, aki a diákkongresszus alkalmával betört egy főtéri üzlet kirakatát, mintegy jelt adva a szerencsére elmaradt rombolásra.

Igy kezdtek meg nálunk a liberálisok kormányellenes harci tevékenységüket.

Kiérték az árlejtést

a Forráshegy alatti strand terveinek elkészítésére. Ez az árlejtés fordulópontot, ha pedig elkészül, a mű maga állomást

jelent Brassó város fejlődésében. Hány városi tanácsa volt eddig Brassónak. Sőt interimárjaink is voltak — nyugodjanak békében — és egyetlen egynek még csak eszébe sem ötlött, hogy közpénzt ilyen városnemesítő hasznos beruházásokra is lehet fordítani.

Hosszu éveken keresztül a szomszéd falvakba mentünk fürödni. És valahányszor az izzadó hőségben nem találtunk hideg vizet, a városi tanácsokat átkoztuk. Ez az átok azonban nem fogott, mert ha

éreztek volna, Brassónak már évek óta lett volna megfelelő strandja.

Örvendjünk tehát, hogy kiérték az árlejtést. Készülnek a tervek a Forráshegy alatti fürdőre.

Lesz viz bőven jövőre. Amelynek hullámaiban legfeljebb eltüntethetjük azt a sok piszkot, amit eddig összes érzékszerveinkkel elszennvedni voltunk kénytelenek. Viszont a szép köz munkát van szívünk elismerni. A kritikának csak úgy van létjogosultsága, ha elismerni is képes.

Brassó megye, a mostoha

Nem tudjuk milyen titkos erők dolgoznak Bukarestben, de tény az, hogy Brassó megyével az utóbbi időben különösen mostoha bántanak a fővárosban. A megyének mintegy 15 millió lej kára volt az árvizek miatt. Igéretet hangoztattak el, hogy a károkat megtérítik. Ehelyett az történt, hogy egyetlen egyszer nyolcvanezer lej segélyt utaltak ki a hídak és utak megjavítására.

Akkor, amikor a tényleges károk 15 millió lejt tettek ki.

Most a kormány újabb ötmillió segélyt utalt ki az árvíz sújtotta utak és hidak megjavítására. Ebből az összegből egyet-

len lejt sem kapott Brassó megye. Pedig a megyei utakra is ráért volna ennek a kis összegecskének bizonyos hányada.

Bukarestben nyilván úgy tudják, hogy Brassó megye gazdag. Az emberek jövedelmében élnek, fizetnek, mint a kőles. Pedig 15 millió lej veszteség érte egy év alatt a lakosságot.

Leveleket közöltünk, amelyekben egyes községek lakói nyíltan bejelentik, hogy szívesen, télire, ha segítség nem jön, éhenhalnak nyomorúságukban.

Gazdag megye vagyunk, csak esetleg éhenhalunk.

Seres Miklós

A nagy vasasbolt alkonyára

(Elárverezték a Kamner és Jekelius cég ingatlanait)

Hetven éves volt, de lehetett volna több is. A nagyapám papirgaluskát tizóraizott még, meg vékony lábszáraival házi uszóversenyeket bonyolított le a ketrec játékoskedői állatkárpál, amikor ő már virágzott, élete teljében leledzett, virágoskedői volt és rozsdanélküli. A környező megyék mindenki ide szaladt szegért, meg kilincst, lapátért, meg kapát és csak ide. Ha azt mondta palaki, Kamner és Jekelius, a szolid, biztos kereskedelemre gondolt, vagy a bölcs, nyugodt üzletvezetésre gondolt, meg tiszta pultokra gondolt, akárki, zöldkabátos, jól fészült, kedves fiatalemberekre, üveges kasszára és kőhörtint-lacerázás és ékszeres kövér hölgyre.

Ilyen volt élete virágában a vasasbolt, a mikor a szótárban a front, a jazz, a rongy, a száraz nyeldeklo nem volt még olyan sok betűs, olyan sokat jelentő.

Azóta nem jár már meggyet lopni péntek délutánokon az uraság kertjébe a nagyapám, jobb neki nyugodni. Így mulik ki egyre-másra minden.

A vasasbolt azóta megfakult már és be-rozsdásodott.

A szegzekből, patkókból, plattenekből szerzett gazdagság ma rugott utolsó.

A Kamner és Jekelius cég ingatlanait ma árverezték el a telekkönyvi hatóságnál, a Buzasor 3. sz. alatti nagy házat 4 millió lejtért vette meg Wildmann építész-mérnök, a Szentpéteri-úton levő ingatlant, a rajta levő épülettel 2 millió 32 ezer lejtért vette meg Hans Höhr hentesmester, egy házhelyért pedig a

Sparkassa adott 141 ezer lejt.

A vasasboltnak nem volt kegyelem. Mint ahogy a rőfös, a fűszeres, a földműves, a munkás is ilyen könyörületnélkülin bukik fel előbb-utóbb.

Ravatalon van a fa, a hus, a ruha, és feketén állhatunk, várhatunk, kérhetünk, úgy se lesz másképpen, nincs kegyelem a számunkra.

A vasboltokra is érvényes az általános pusztulás vastörvénye.

Furcsa, hogy a vasfák is kidőlnek.

s. e.

A brassói vendéglősök értekezlete

Hétfőn délután 5 órakor a brassói vendéglősök a lópiaci Schneider-Zwinger vendéglőben tartanak gyűlést. A gyűlés programja: beszámoló a szeptember 12. és 13.-án Nagyváradon megtartott vendéglős-kongresszus határozatairól.

A tűzoltó balesete

Szombaton a Kocsis-féle parkettgyár közelében szerencsétlenül járt Ioan Căpăteanu 28 éves tűzoltó. A tűzoltó, aki valami javításokat akart eszközölni a tűzjelző-hálózaton és ezért a villanyoszlopra mászott, nyolcméter magasságból az aszfaltra zuhant. A szerencsétlenül járt embert koponyaalapú töréssel, kar- és láb-töréssel és súlyos belső vérzéssel szállították be a Mărzescu-kórházba. Életéről lemondtak az orvosok.

— VOGT-WEISZ EDITH zongoraművész-nő szeptember 15-én megkezdte a tanítást. Jelentkezés délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig. (Vár-utca 4. I.)

A legfinomabb külföldi átmeneti- és téli kabátszövetek,
a legjobb öltöny- és ruhaszövetek,
a legdivatosabb színekben és mintákban,
a legolcsóbb árakban

VESTISNÉL
BRASSO, LENSOR 22 SZ.

Kérdezzen meg valakit,
aki már viselt
VESTIS-szövetet!

Érdekes hadbíróvási tárgyalás

Felmentés 400 vádpont alól

Brassó, szeptember 24.

A brassói V. hadtest hadbíróvága Muscalu hadbíró ezredes elnöke alatt szombaton reggel kezdte tárgyalni az utóbbi évek egyik legérdekesebb katonai büntető, amely tulajdonképpen kémkedési pernek indult.

A vád középpontjában Giureanu kapitány áll, aki hosszú időn keresztül a sepsiszentgyörgyi hadkiegészítő parancsnoka volt. Parancsnoksága alatt dolgozott még Florescu hadnagy, továbbá egy Jünga nevű őrmester is.

Körülbelül abban az időben történt, amikor a Salamon-Aradi-féle nagy kémkedési per adatai után nyomoztak. A katonai hatóságokhoz tömeges feljelentés érkezett, amelyek szerint a sepsiszentgyörgyi hadbíróvágnál állandó kémkedési munka folyik. A névtelen feljelentések azt is eladták, hogy a hadkiegészítő parancsnokságtól az állítólagos kémek kezén az okmányok egész halma-zata tünt el.

Az illetékes katonai hatóságok a feljelentések nyomán erőteljes vizsgálatot rendeltek el a sepsiszentgyörgyi hadkiegészítőnél. A vizsgálat során megállapították, hogy a hadkiegészítő parancsnokságtól valóban rengeteg hivatalos okmány tünt el. Tekintve, hogy az okmányok eltűnéséről Giureanu kapitánynak, valamint két alantásának egyaránt tudnia kellett, a brassói hadbíróvága mindhármuk ellen eljárást indított.

A hadbíróvási vizsgálat során megállapították, hogy szó sincsen kémkedésről, mert sem a kapitány, sem pedig a főhadnagy és az őrmester nem kémek, hanem mindössze csak hanyagságnak és egyéb hivatali tévedésnek tulajdonítható, hogy több, mint háromszáz okmány eltűnt a hadkiegészítőnél.

A hadbíróvága mindhárom vádlottal szemben elejtette a kémkedés vádját és hivatalos akták megsemmisítése, valamint egyéb visszaélések miatt emelték ellenük vádat.

A rendkívül érdekes ügyben közel ötven tanút vonultatott fel a vád és védelem. Szombaton délelőtt kihallgattak több tábornokot, ezredes és őrnagyot, a kik Giureanu kapitánynak felettesei voltak a háborúban és háború után. Ezek a magasrangú tisztek egyhanguan azt vallották, hogy a kapitány soha sem vétett a szabályok ellen és mindig a legjobb katonai híreben állott.

A rendkívül érdekes perben a vádat Anisei őrnagy, hadbíróügyész képviseli, a védelmet pedig Radu Olteanu, Vasiliu Jasi és Wallburg ügyvédek látják el. Szombaton délután még a védelem tanuit hallgatták ki.

A délutáni folyamán Anatei őrnagy hadbíróügyész mondta el vádbeszédét. Egész részeket olvasott fel a vádiratról, rámutatva arra, hogy a kapitány, a főhadnagy és az őrmesteren kívül még három vádlottja van a pernek: Jünga szakaszvezető, Radu és Vasile káplárok, kik szintén a hadkiegészítőnél teljesítettek pánamát és a hadnagynak a panamák elküvetésében. Beigazolást nyert — mondta az ügyész — hogy a vádlottak közel 400 aktát megsemmisítettek meg és tüntettek el azzal a számdékkal, hogy az akták megsemmisítésével panamákat követhet-senek el.

Az ügyész a vád összes pontjait igazoltnak látja és ezért a vádlottak súlyos megbüntetését kéri.

Ezután Olteanu Radu dr. védőügyvéd beszélt. Rámutat arra, hogy a kapitány és a többi vádlottak a legsötétebb hajszá adozatai. Először egy csunya kémkedési ügybe akarták őket belekeverni. De miután ez nem sikerült, megelégedtek azzal, hogy bizonytalan panamák miatt ültették őket a vádlottak padjára. A védőügyvéd kijelenti, hogy egyetlen bizonyító támpont sincs a vádlottak ellen. Az tény, hogy akták tüntek el és megsemmisültek meg, de nincs beigazoló, az akták eltűnésének büntethető intenciója, legfeljebb hanyagság, amely távolról sem oly súlyos bünteselekmény, mint ahogy azt a vádirat feltünteti. Ezekre az érvekre támaszkodva a felmentést kéri Olteanu ügyvéd. Ha-

sonló értelembe beszél Welter ügyvéd is, aki a többi vádlottak ártatlanságát hangoztatja.

A késő esti órákban a perbeszédék még tartanak, de valószínű, hogy még az éjszaka folyamán meghozza a hadbíróvága az ítéletet.

A vád- és védbeszédék elhangzása után az elnök a vádlottaknak adja meg a szót, akik ártatlanságukat hangoztatják és felmentésüket kéri.

A bíróság másfélórás tanácskozás után kihirdeti az ítéletet, amely szerint az összes vádlottakat felmentik a közel négy-száz vádpont és azok összes következményei alól.

A Pandora-ecetgyárban is a városházi kasszaferő tevékenykedett

Az ügyészségi nyomozás érdekes fordulata

Brassó, szeptember 24.

A brassói ügyészség fogházában szépszáma és nemrégien lefűlt betörőseggel ül és várja méltó büntetését. Az ügyészség a vizsgálati fogságot arra használja föl, hogy a veszedelmes bűnözőkből lehetőleg mindent kivegyen és így minél több bünteselekményre derítsen fényt.

Ennek a próbálkozásnak tulajdonítható, hogy a betörővel kapcsolatos vizsgálódások során a Pandora-ecetgyár ügyében szenzációs fordulat történt.

Mint ismeretes, a rendőrségnek az első pillanattól kezdve az volt a gyanúja, hogy a hosszútávú ecetgyár, ahonnan közel száz-ezer lejt loptak el, Dajka Gyula, a hírhedt nagyváradi betörő fosztotta ki. Dajkát Nagy-váradon tartóztatták le és azonnal Brassóba hozták, hogy az ecetgyári kasszaferő ügyében kihallgassák. Dajka Gyula kezdetben tagadt, később azonban kijelentette, hogy tud az ecetgyári betörésről és majd vallani fog.

Radu Pascu főügyész többször kihallgatta az összes betörőket, akik különböző ügyek miatt ülnek. Mindegyik tagadt. Csak Calciu János, a híres „betörőkirály” kért külön kihallgatást a főügyésztől azzal, hogy vallani akar.

Calciu Joan előadta Radu Pascu főügyésznek, hogy egy nap egy betörő jött hozzá, aki elkezdett neki beszélni legutóbbi tetteiről.

— Nemigen figyeltem oda, untatnak az ilyen dolgok. Csak annyit ütötte meg a füle-met, hogy „munka közben” majd megfulladt. Most már pontosan visszaemlékszem, hogy Codaia Octavian, a városházi kasszaferő volt az, aki annak idején egy betörés során „majd megfulladt”.

A főügyész azonnal tisztában volt azzal, hogy a betörőkirály mire céloz. Nyilván azt akarja mondani, hogy a fulladásos betörés csak az ecetgyárban történhetett, mert itt vannak olyan gázal telt szobák, amelyekben az ember könnyen elveszítheti eszméletét.

Calciu Joan, a betörőkirály feltevése nem

HIRDETMEY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy 1933. szeptember hó 27-én délelőtt 10 órakor a brassói központi postahivatal főnöki irodájában ajánlatokkal egybekötött versenylárgyalás tartatik, a brassói főposta épületében levő vízvezeték, klozet és kanális berendezések javítási munkálatainak szabadkézbe való kiadására, az alábbi részletezés szerint:

1. Egy törött piszoar-kagyló kicserélése.
2. 7 elrepedt klozet-ülédeszka kicserélése.
3. 2 régi, ülédeszka nélküli öntöttvas-klozet kicserélése 2 új öntöttvas klozetre, ülédeszkával (viztartány nélkül), felszerelve, kőművesmunkával együtt.
4. A földalatti és az udvaron levő kanális vezeték kidugasolása és teljes kicserélése, hasonlóképpen az összes pöcegödörök, valamint a klozet és földkanális közötti elágazások kicserélése.
5. 2 öntöttvas lefolyócső, 3 db. egy méteres vég, 3 repedt könyök és egy repedt 1 m. hosszú öntöttvas cső kicserélése a pinceklozetben.
6. 2 régi, használt és repedt mosdó kicserélése 2 fájnc mosdóval, 64x46 cm. nagyságban. 2 új szageláró, egy új mosdótámasz, egy nikkelezett rézcsp, felszerelési és kőmű-

Tel. 564

Asíra-Mozgó

BRASSÓ

Oriási sikerrel fut: A filmgyártás büszkesége! — Különleges filmszenzáció! — Extrasuper-sláger! **Willy Forst** **Hilde Wagener**
egyetlen idei világláger! a Burgtheater tagja

„A NAGY TITOK”

Robert Sidomak szeniális rendezésében

Kevesen lesznek, akik nem fogják ezt a filmet **2-3-szor is megnézni**
Stefan Zweig hasonlóvilágú novellája nyomán — Zenéjét szerzte: **Allan Gray**
Slágerdalok

Vasárnap d. e. 11 órakor nagy **matinéelőadásban** a szezon egyik legjobb filmoperettje: **STRAUSSFILM**, főszerző: Lee Parry és Paul Hörbiger — **Olcsó helyérek!**

Szeptember 25-étől PREMIER!

TONY van EYK a **KITTY** című német filmoperettben

Többi szereplők: **Willy Stettner, Paul Otto, Oscar Sima, Szőregy Gyula.**

volt alaptalan, amennyiben kiderült, hogy a Pandora-ecetgyár kasszáját nem Dajka Gyula, hanem Codaia Octavian furta meg, vagyis ugyanaz, aki a városházi pénztárat is kifosztotta.

A megállapítás után Radu Pascu főügyész azonnal kihallgatta és keresztkérdések alá fogta Codaia, aki rövid habozás után megtört és vallani kezdett. A veszedelmes kasszaferő előadta, hogy éjszakának idején az egyik kerten keresztül felmászott az ecetgyár tetejére, majd áttört a tető cserepét és bemászott az ecetgyár padlására. Itt ült szerszámaival egy egész napon keresztül és arról és innen tájékozódott, hogy éjszakára hányan maradnak a gyárban.

Miután meggyőződött arról, hogy a gyár éjszakai személyzete nem nagy, másnap éjszaka átfurta a tetőzetet és leereszkedett egy szobába, ahol az ecetet erjesztik. Itt olyan erős gázak lepték meg, hogy majdnem megfulladt. Annyi ereje maradt, hogy egy szomszédos szobába kitámaszkodott, aztán összeesett

és elvesztette eszméletét.

Negyedóra mulva magához tért és félő kábultan, támoilyogva nekilátott az ecetgyári kassza megfurásának.

Érdekes, hogy ugyanazokkal a szerszámokkal dolgozott, amelyeket a városházi kasszaferő is használt.

Mindössze csak a városházán eltörött hatalmas vasbeton vágóolló nem volt vele. Azután magához vette a közel száz ezer lejt kiterő készpénzt, majd a gyár egyik ablakán eltávozott. Majdnem reggeli hat óra volt, amikor a gyár éjszakai betörést befejezte. Azért késő meg ennyire, mert a nehéz gázakra nem számított.

Codaia Octavian szenzációs vallomása után az ecetgyári kasszaferő is teljes fény derült. Ha a betörők továbbra is így vallanak, lassanként nem marad olyan bűnös Brá-sóban, amelynek tettesét fel ne fedeznék az ügyészségi fogházban kuksoló betörők személyében.

A Munkakamarából

A munkakamara munkásszekeioja hétfőn este hét órakor a malomutcai Munkakamara helyiségében gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatán a tisztviselők megválasztása, valamint a munkanélküliség megoldásának kérdése szerepel.

Súlyos baleset a Scherg-gyárban

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap a Scherg-gyárban. Molnár Róza brassói illetőségű munkásnő kezét elkapta a szövőgép és az összes ujjait letépte. A súlyosan megsebesült munkásnőt a Märzescu-kórházban ápolják.

vesmunkával együtt.

7. 6 rézcsp javítása a pincében levő víz-elzáró elágazásoknál.

8. A pincében levő kiöntő csapjának, egy másik csap, egy 1 m. hosszú repedt cső kicserélése, egy 60x80 cm. nagy és 1 m. mély ellenőrző betontartály beépítése, kőművesmunkával együtt.

9. A központi fűtés visszvezetékén levő használt vasráma kicserélése, az épület pincéjének padlózatában, 5 m. hosszúságban és 1 m. hosszú, 20 cm. széles 1 mm. vastag récsfedő szállítása.

10. A vízvezeték kijavítása, egy repedt, 1 m. hosszú ólomos kijavítása a földszinti klozetben.

11. A vízvezeték kijavítása a hivatal udvarán, a repedt csövek kicserélése 3-4 méter hosszában, az udvarburkolat felszedésével és újból való rendbehozatalával együtt.

Minden munkát a kőműves munkálatokkal együtt, valamint a munkálatok következtében elrepedt betonburkolat rendbehozatalával együtt értendő. A munkálatoknak szabadkézbe való kiadása a Mon. Of. 127. 1931. jun. 4-iki számában közzét feltételek és a nyilvános számvédegről szóló törvény figyelembevételével tartatik. A munkálatok le-

Betörés

Ádám János brassói illetőségű, Alexandri-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak a lakásába és onnan tízezer lej értékű fehérneműt és egyéb tárgyakat elemeltek.

Az ácsmesterek gyűlése

A brassói ácsmesterek szeptember 22-én délután 6 órakor az Ipartestület nagytermében gyűlést tartanak, amelyen fontos ügyeket tárgyalnak meg.

★ Táncolni legmodernebbül, legstílusosabban, legkönnyebben, elismerten az Izsák iskolában, Vár-utca 110. tanulhat.

írása és a költségvetés naponta a hivatalos órák alatt, 8-13 és 16-18-ig Finta főtitkár-nél, a hivatal iktatóhivatalában megtekinthetők. Az ajánlattevők zárt, lepecsételt írásbeli és kellő bélyeggel ellátott ajánlatokkal tartoznak megjelenni.

10844/18/9-933. sz.
Az anyagraktár könyvelője

A főnök

CIPOVASÁRLÁS BIZALOM DOLGA

Október 10-én

a Sparkassa épületében, volt Westemear helyiségbe költözködöm. Addig raktáron levő saiat készítésű, közismert, kitűnő minőségű cipőmet nagyon olcsón árusítom. **Szűlők!**

Iskolacipőket

most nagyon előnyösen vásárolhatnak.

Dánér Lajos cipőüzem

Központi Hivatala tagja, Brassó, Lensor 30.

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismeretese. Legújabb és évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.- LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

VILÁGPOLITIKA

A százelejes dollár

A nagy amerikai csata véget ért. Az átközet során az „agy-csoport” csodálasképpen nem hagyta magát. A kapitalizmus történetében talán először történt meg, hogy bankárokkal és nagytőkésekkel szemben az elméleti közgazdászok álláspontja százszázalékosan érvényesült. Amerikában — a csodák hazájában — történt meg először ez a csoda. Az „agy-csoport” márciusban azt mondotta, hogy a logika és a teória szerint Amerikában gazdasági újjáéledése csak úgy történhetik meg, ha a dollárt aláértékelik és így, szeptember végére, a dollárt alá is értékelték.

Nem volt könnyű a harc. Az amerikai népe nem kis hatalom. Az amerikai tőke még ma is lángra tudná lobbantani a világot, ha éppen új háborút határozna el és ugyanez a tőke még ebben az indulatokkal fűtött atmoszférában is percek alatt le tudna szerelni bármilyen méretű amerikai forradalmat, ha Amerikában éppen forradalom törne ki.

Ezzel a nyolcadik nagyhatalommal bírkózott meg most Roosevelt. A dollár értékében 35 százalékos veszítést követelte a — teória. Ugyanez a teória most azt állítja, hogy nem kell további aláértékelés, tehát rögzíteni fogja ismét a dollárt. A Roosevelt sikere sem lehet azonban százszázalékos, amit bizonyít, hogy nem a jelenlegi 35 százalékos árfolyam-vezetése dollárral akar Amerika „új életet” kezdeni, hanem újabb nyolc százalékos odadob és 43 százalékos stabilizál. Százhetvenes alapon ez a negyvenhárom százalékos aláértékelés azt jelenti, hogy a dollár romániai árfolyama kerekén 100 lej lesz. Pontosan: 96 lej és 90 bani.

Amerikai viszonylatban pedig ez a rögzítés körülbelül annyit tesz, hogy minden ezer lej tegnapi értékű amerikai adósság a rögzítés után 570 lej adósságértékké csúszorodott össze.

A felét leradírozták. A jó kisebbik felét.

Amerika nemzeti jövedelme még ennél is jobban megkisebbedett. Nem egyszer elmondottuk már e helyen, hogy a 70 milliárd dolláros nemzeti jövedelem ma éppen hogy csak harminc milliárd dollárt ér és így az amerikai krízisnek legfájdalmasabb betegsége, hogy ma is éppen egy 20 milliárd kamatot kell fizetni, mint akkor, amikor nemzeti jövedelme a maiéhoz kétszerese.

Amerikának nem beteg a költségvetése, nem terhes az államadóssága, nem vérszegény az arany állomány, és mégis 12 millió lélek lézeng munkanélkül, ami öngyógyítás-technikai szempontból és gyakorlatilag azt jelenti, hogy nemzeti jövedelme 50 százalékkal megcsökken. Roosevelt úgy akart megoldást találni, hogy a lecsökkent nemzeti jövedelemmel arányba hozza a nemzeti eladódást is. Ez most is következett. Az adósságok felét eldobták, kuthavetették, megsemmisítették. Nem úgy oldották meg a kérdést, mint pl. mi, akik konverzió formájában mentesítettük az agráriusok vagyonát adósságuk egy részétől, hanem úgy, hogy leértékelték a pénz belső értékét. Ez sem megoldás, de mindenesetre az egyetlen elbánszóló a földet hitbe táblázva pénz volt, és nemcsak az, akinek a hatékony számológépekben tartaléka volt, hanem mindenki vesztett.

Illúziót vesztett Negyvenhárom százalékos illúziót. Kevesebbje van, de közben többje senkinek sincs.

Nincs, mert a pénz elérte a teljességének nagy processzusát azon menten nyomon követi a reális élet is és átalskál. A megcsökkent erejű értékmérő szálja a számban megnövekedett árak és bérek racionálisan légiója. Ezekkel nem lehet harcolni és ezeket nem lehet megszervezni. A gazdasági életnek éppen úgy megvannak a maga bal- és jobbpártjai, mint a politikának. Ha a politikai élet frakcióinak egyik szélsőségét taglazzuk a hatalom, a frakció azon menten a földalmenekül. A gazdasági élet leült a másik oldalra is elmenekült most Amerikában a föld alá.

Roosevelt csatát nyert és agyonütötte a bankárok dallárját. Levágta a sárkány

egyik fejét és abban a szent pillanatban hét nőtt a helyére. Mit ér a negyvenhárom százalékkal aláértékelt dollárral és azzal, hogy 35—36 dollárra értékeljen ezentúl az egy unciányi finom aranyat? Jó formán semmit.

A kamat kevesebb, de a nemzeti jövedelem nem több. Formát kapott arra, hogy az embereket és vagyonokat ne árverezék, de arra még mindig nem kapott lehetőséget, hogy az emberek kenyerét izesebb és dúsabb tegye.

Szerinte és szerintük ez az előjáték a nagy újjáépítési munkához kellett.

Lehet, hogy igaz, de lehet, hogy nem igaz.

Mindenesetre nagy a könnyebbség ott, ahol az amerikai gazdasági élet feldokolt, de ahol sem több a lehetőség ott, ahol a gazdasági élet egyede már éhenpöszött. Azzal, hogy a dollár 43 százalékkal kisebb értékű, azon, akinek már egyetlen dollárja sincs, még nem segítettek. A monetaris operációk alapján véve csak tüneti kezelések. Valahol a bőr felületén táncol a kés és nem szalad sehhol sem mélyebbre, egészen és be a gazdasági élet szívéig. Mindössze annyi történt, hogy élettételeket kapott a vállalat és a vállalkozó, és most az a kérdés, hogy a percben és partra érve, mit fog cselekedni?

Az agy csoport szerint most, felszabadulva és megkönnyebbedve, dolgozni fog, mert vagyonsodni akar.

A bankárok felfogása szerint bár felszabadult és megkönnyebbedett, likvidálni fog és nyugalomba vonul.

A bírhatatlan amerikai gazdasági adósság bírható gazdasági adóssággá változott. De ott, a Kék Sas tájékán, még lábadozási jelet nem tapasztalnak. A menekülés láza a dollár rögzítésével kapcsolatban megszűnik. Az a konjunkturalis munkaszaporulat, amely a dollár zuhanása nyomán a tényleges értékek feladására felvette magát, most majd megcsendesedik.

És ha megcsendesedik, nem bírja az amerikai ipar a rövidített munkaidő kapcsán nyújtott magasabb munkabérek fizetési. A felszivott munkanélkülieket kiöntik a gyárak az utcára.

Ez a circulus vitiosus örjítő.

A bankár csoportot már megörjítette. Az agycsoportot csak ezután fogja megörjíteni.

Jön a burkolt numerus clausus

Összehívják az egyetemi tanácsot

Bukarest, szeptember 24.

A Tempo jelentése szerint a köznapokban összehívják az egyetemközi tanácsot. A tanács a különböző egyetemek problémáiról lesz hivatva dönteni.

A közoktatástügyi minisztériumból származó értesítések szerint a tanácskozáson módot keresnek arra is, hogy az egyetemi beíratásoknál a numerus clausust alkalmazhassák.

A kritérium, amely szerint az alkalmazás történni fog, hírek szerint, az érettségien elért eredmény minősége lesz.

Belpolitikai mérleg néhány mondatban

Tüntetés készül Maniu mellett a parlament megnyitásakor; mozgolódik a kormánypárt Sarló nevű belső alakulata

Popovici lemondásra készül

Bukarest, szeptember 24.

A Maniu személye körüli izgalmak nem bírnak elülni. A Lupta mai híradása szerint Maniu képviselőházi hívei a megnyitó ülésen demonstratív tüntetést fognak rendezni a badacsonyi remete mellett, illetőleg Vajda ellen.

Leucutia és Solomon képviselők, akik ismeretesen Maniu legközelebbi hívei, szombaton tanácskozást folytattak Pop Joan belügyi államtitkárral.

Felviharoztak az izgalmak a „Sarló” című belső ellenzéki alakulat körül is, amely a jövő héten egyszer már betiltott lapját újból megindítja.

Végül fokozódnak az ellentétek magában a kormány kebelében is. Hírek szerint

Popovici igazságügyminiszter benyújtja lemondását,

amennyiben a kormány a genfi egyezményt végrehajtja.

A tótok rendkívüli ülészsakra hívták össze a cseh parlamentet

A lapbeállítások politikai hullámverése

Prága, szeptember 24

Lapzártakor vett értesülésünk szerint a csehországi lapbetiltások váratlan fordulatot okoztak.

A tót pártok összeállítottak és beadninyt intéztek a parlament elnökségéhez, amelyben azt kéri, hogy az elnök rendkívüli ülészsakra azonnal hívja egybe a cseh parlamentet.

Az alkotmány szerint, mivel megfelelő számú képviselő kérte a parlament egybehívását, az elnökség nyolc napon belül a parlamentet összehívni köteles.

A nemzeti liga képviselői is csatlakoztak a tót képviselőkhöz.

Egyébként ez a jelentés úgy tudja, hogy

a nemzeti liga 4 lapját nem tiltotta be a cseh kormány, csak az ügyesszágok figyelmeztették a liga lapjait, hogy a menyiben hangjukat meg nem hallatják, be fogják őket is tiltani.

Nagyon rossz időben került nyilvánosságra az is, hogy az ismeretes Lukaperben — 1930-ban 15 évre ítélték Tukat — az elítélt kegyelmi kérvényét a kerületi bíróság elutasította.

Ugyancsak ma került nyilvánosságra, hogy

a kormány betiltotta Rutka és Turcz-szentmárton kommunista országgyűléseit, és betiltotta a kommunista pártiak a „Szegénység az igazság” című folyóiratát is.

Mindenesetre az akciónak hasznát is van: az amerikai tömegek még nem látják a 43 százalékkal aláértékelt dollár csodátetésének kudarcát és a percben várnak és várnak. És ez haszon. Még hónapokig eltarthat ez a láz-álom. Még hónapokig eltarthat, hogy a dollárt száz lej körül nehezen lehet csak tartani.

Ha felébrednek a lázasok és hívők, nehéz lesz a dollárt száz lej körüli árfolyamon megtartani.

(h. a.)

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkataris, gyomorbaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipölőjás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziorvos Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belső betegknél is fájdalom nélkül hat.

Vajda miniszterelnök Brassóban

Brassó, szeptember 24.

Vajda Sándor miniszterelnök szombaton délben Călimăneștiből autón jövet Brassóba érkezett. A miniszterelnök, akit Aurel nevű fia és Gaspar képviselő kísérték utján, Brassóban találkozott gróf Volpi olasz miniszterrel, aki ismeretesen a szinajai királyi ünnepekre érkezett Romániába.

Vajda mindössze néhány óráig tartózkodott Brassóban, majd továbbutazott Szinaja felé.

Még nem fogták el a mehalai revolveres banditákat

Temesvár, szeptember 24

A mehalai lövöldözés tettesének már nyomában van a temesvári rendőrség. Jelenleg a B. L., hogy a banditák revolver sortűzzel védekeztek Muncia közrendőr ellen és azután elmenekültek.

Menekülés közben a banditák találkoztak egy szentandrási szándóval, akit egyszerűen ledobtak a szekérről, a lovak közé csaptak és most már lóval és szekérral menekültek tovább.

A rendőrségnek omts sikerült az egyik merénylőt elfogni, de a nyomozás érdekében ennek a banditának nevét nem adják ki. A temesvári rendőrség azt reméli, hogy néhány napon belül valamennyi revolveres banditát kézrekeríti.

— **1000 lej a Horthy nótáért.** Kolozsvárról jelezték: A kolozsvári törvényszék szombaton hozott ítéletet Gerőfi Jenő kereskedelmi ügynök és Lag József kereskedő bűnügyében, akik ellen az volt a vád, hogy az elmúlt télen egy társasággal együtt a City kávéházban Horthy nótákat énekeltek. A törvényszék Gerőfi Jenőt 1000 lej pénzbüntetésre ítélte, míg Lag Józsefet bizonyítékok hiányában felmentette.

HIREK

TOMCSA SANDOR:

A szerelem válfajai párbeszédekben

Önzetlen szerelem

(Szép őszi napsütés, a sétateren egy padon ül a Lány és a Fiu. Az előbbi 17 lesz, az utóbbi 17 mult.)

Fiu (kis csomagocskát vesz elő): Micike, nem haragszik meg... tessék.

Lány (kibontja a csomagot): Istenem, praliné! Ó, Gyuri...

Fiu: Tudja, Micike, ebben az egész vacak városban nem lehet kapni mást, csak efféle ízűt. Én ugyan nem élek vele.

Lány: Gyuri, igazán, ez drága volt.

Fiu: Á, ugyan... Mondtam, valami narancsosat, valami narancsosat, mondtam, ami be van huzva csokoládéval, — bár nem vagyok jártas az ilyenben — és a tetején egy kis mandula van, vagy olyan desszert nincs? —

kérdem — staniolban, amiben belül kávékrém van, vagy likőrös, tudja, Micike, közből egy meggyel, még a mag is benne van és rumos és savanykás és az ember megenne egy egész dobozzal, de... de én direkt utálok az édességet. Az ember dohánnyik, ugye...

Lány (befal egy szemet): ...Jé, de finom... na, ez már igazán finom!

Fiu (nyel egyet): Dohánnyik, ugye...

Lány: Na, Gyuri, fele az enyém, fele a magáé.

Fiu: Á, ugyan... mit mondjak magának, Micike, én... én már van egy, — de van is annyi — egy tizenöt éve, hogy nem eszem ilyesmit, amióta dohánnyik, ugye...

Lány: Gyuri, vegyen, csak egyet.

Fiu: Isten ments!

Lány: Na igazán, ne legyen olyan utálatos.

Fiu: Hiába, Micike, nézze, ha mondom... Aztán ugyis hiszem, ki is ömlött a zsebemben, valamicskével, ha jól látom, több volt. Mert tölem ilhet. Becsszavamra, a multkor is vettünk Szentgyörgyivel huszra és éppen, hogy elfogyott. Pedig Szentgyörgyi ugyan pofázta, de a természetek különbözők, Micike kérem.

Lány: Ilyen remek, friss pralinét még nem is ettem.

Fiu: Tudni kell, hogy mikor érkeznek. Az ember, ha látja a dobozon, akkor kér valamit, ami nincs és meggy másnap. Ha a doboz teli van, jó, ha nem, kérdi, hogy amit tegnap kerestél, megjött-e. Egész addig, míg friss.

Lány: Mi is vettünk Idukával, ismeri Idukát? mi is vettünk, jaj, annyit röhögünk, neki volt 8 a könyvekből, nekem 6, mert nem vettem cinóber-kettőt, tudja, olyan jó pofák voltak, hogy melyikünk menjen be... Na, de vegyen igazán...

Fiu: Nézze, Micike, ha csak engem meg nem esz — ez egy vicc, Micike, — bezzeg Szentgyörgyi, ne féljen, az marokkal enné, mondtam is, hogy te egy önző vagy, mire röhögött a pofa és azt mondta: ma, fiam, ilyennek kell lenni.

Lány: Gyuri, igazán megharagszom, né, itt ezt a szép nagyot.

Fiu: Kiszitánd, nem létez Micike, mert én nem vagyok olyan. Szentgyörgyi az igen. A multkor vesz tizenkettőt és két staniolit. Mikor kijöttünk, az egyik staniclibe rakja az apraját. Miért? — kérdem, — azt mondja: ezt viszem Újvári Gyöngyinek. Az apróbbját vitte a nőnek és a szépit ő ette meg, a pofa. Látja, Micike, nem azért mondom, de én már...

Lány (behunyt szemekkel élvez a cukorkát): Jaj, de finom, remek-finom! (Kiönti a tenyerébe.) Gyuri édes, már csak tíz van, vegyen, nem hal bele.

Fiu: Először is, Micike kérem, már csak nyolc van, aztán hiába, fellettem magamban, hogy nem leszek olyan, mint az a pofa.

Lány (megint befal kettőt): Kár: olyan finom.

Fiu: Sejttem, Micike kérem és nem mondom, ha még ki nem ömlött volna a zsebemben, de így is alig volt harminc és fél darab, a két egész picit nem is számítom.

Lány: Három. Gyuri, felezzük meg: egy magának, egy nekem és egyet elharapok.

Fiu: Nem, nem Micike, nem, én utálok a pralinét!

Lány: Érdekes. (Amint be akarja falni a három utolsó szemet, az egyik leesik.) Jesszusom, leesett...

Fiu (lehajol): Pedig nem sajnáltam meg. Ez egy vicc, Micike! (Keresi a fűben.) Ejnye, hát hová gurult? (Most megkapja és a markába veszi, de úgy tesz, mintha nem találta volna meg.) Hogy, hogy el tud tűnni egy ilyen kicsi vacak. (Küzd.) Tiszta csoda, hogy hogy el lesz. (Nagyon küzd.) Talán már furcsa is, hogy ennyit keresem. (Inkább magának.) Szentgyörgyi bizonyára nem keresné

ennyit, Szentgyörgyi eddig már rég... hammi és kész, de én... én... (Örömmel, mint aki megtalálta a cukorkát, de inkább — önmagát) Megvan! Tessék, Micike.

Lány (forgatja a kis barna cukorkát): Sáros! (És eldobja a bokrok közé.)

Fiu (egy picit sóhajt): Megeszi valami márkára.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint délnyugati légáramlással változó felhőzet várható, sok helyen, főleg nyugaton, esővel és zivatarokkal. A hőmérséklet lényegesen nem változik.

ABLAK

Salamon király óta a hangya úgy szerepel az írástudó emberiség közludatában, mint a szorgalom jelképe. Állatmeséknek és példabeszédeknek a hangya egyik primadonnája. A hangya példás szorgalommal nemcsak a könnyelmű, bohém tücsköt, hanem az egész állatvilágot is terrorizálja. A hangya a színleles tanuló az állatok iskolájában. Szinte elhiszelhetetlen az a pedáns fölény, amellyel kötelességét végzi és nem szorul senki támogatására. Az oroszlán bátor, a tigris verengző, a medve és a róka a maga módja szerint humorista, minden állatnak egyéni jellege, személyes tulajdonságai vannak. A hangyának nincs karaktere, hibátlan és eszményi, maga a tökély. Nincsenek fölösleges gesztusai, szenvedélyei, nagylelkű pillanatai. Nem lát, nem hall, nem törődik semmivel, csak dolgozik és félrelesz. Ezt művelői immár évezredek óta. Ha így folytatja, előbb-utóbb az egész állatvilág a zsebében lesz. Csodálatos, hogy a föld faunája még nem lázadt fel a gyűlöletes utorás ellen. A hangyák féltelmes tekintélye még az emberre is hatott. Műkedvelő természettudósok és szociálfilozófusok könyveket írtak a hangyák államáról, a mely minden tekintetben észszerűbb és bölcsőbb, mint az emberek álmai. A hivatalos erkölcsprédikátorok arra intették a bűnös emberiséget, hogy vegyenek példát a hangyáktól. Az iskolásgyerekek formás versekben szavalják a hangyáság dicsőit. Ennyi tökély, ugy látszik, nem maradhat büntetlenül. A hangyákat is utólte a végzet. Egy zseniális angol természettudós, Julian Huxley, a nagy Huxley méltó unokája, elhatározta, hogy leszámol ezzel a legendával. Tudományos rendszerességgel munkához látott és tanulmányozni kezdte a hangyataradalmat életét. Mindenekelőtt rájött, hogy a hangyák — iszákosak, az ital rengeteg hangyáldozatot szed. Semmitől sem riadnak vissza, hogy csuf szenvedélyüket kielégítsék. Némely bogár édes páladéka egyszerűen megőrjíti őket és ennek a szenvedélynek tulajdon utódaikat is áldozatul vetik. Ha veszély fenyegeti a fészket, először a parazitákat mentik meg és csak később foglalkoznak a tojásaikkal. Az iszákos hangyákon kívül vannak rabszolgakereskedő és kalózhangyák is. A hangya az irodalom magasztalról „lecsuszott” a polgári palloságba. Nevét szerepét elvesztette, amióta kiderült, hogy iszákos és rabszolgákkal kereskedik. Két fogunk ezentúl példaképül állítani az élőlények elé? Nem ártana újra írni az állatmeséket.

— MÉG EGY HALOTTJA VAN A BELGRÁDI GRÁNATROBBANÁSNAK. Budapesti jelentik: A B. L. tegnapi számában közölte, hogy az egyik belgrádi téglagyárban két gránátot találtak. A gránátokat a munkások elejtették és azok felrobbantak. A robbanás két embert azonnal megölt, ötöt pedig igen súlyosan megsebesített. A sebesültek közül ma az egyik, egy Teleky János nevű magyar kubikosmunkás a kórházban meghalt.

— NINCS KEGYELEM. Lipsceből jelentik: Még tavaly történt Chemnitzben, hogy Dafl és Winkler nevezetű kommunisták egy Krebeck nevezetű rohamosztágot meggyilkoltak. Ez év májusában a chemnitz törvényszék mindkettőjüket halálra ítélte. Az elítéltek a lipcei törvényszékhez felebbezték és halálos ítéletük megváltoztatását kérték. A főtörvényszék úgy döntött, hogy nem változtatja meg a halálos ítéletet.

— Lilian Harveyt feleségül veszi egy berlini újságíró. Hollywoodból jelentik: Lilian Harvey, a népszerű német filmszínésznő, akit az egyik nagy amerikai film gyár tavaly szerződtetett Hollywoodba, szenzációs eljegyzési hírt hozta nyilvánosságra. Világhírű filmszínészek ritkaság, hogy nem ugynevezett „reklámházaságok” kötnek, vagy legalább is nem dúsgazdag férjet választanak maguknak. Lilian Harvey házasságánál sem a pénz, sem pedig a reklám nem játszik szerepet, mert a szép színésznő jövőbelije — ismeretlen és szegény ember. Pola Negri és Mae Murray nem nyugodtak annakidején, amíg hercegi férjet nem fogtak maguknak; nem egy híres filmésztr pedig mesébe illő vagyonnal rendelkező bankárnak vagy vállalkozónak lett a felesége. Annál meglepőbb, hogy Lilian Harvey Eberhard Klagemann személynében kifizetésű újságíró választott férjül.

— TERMÉSZETRAJZ. — Hogyan lehet egy tyúk életkorát megállapítani? — A fogakból.

— De hiszen a tyúknak nincsen fogak!

— De nekem van.

— Betörés fényes nappal. Temesvárról jelentik: Temesváron, délben, fényes nappal ismeretlen tettesek álkulcs segítségével behatoltak a józsefvárosi Columbia gramfon üzletbe és onnan két darab tizezer lej értékű gramfont elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— ÖTSZÁZHUSZ KILÓ SERTÉS ÉS MÉG EGYRE HIZIK. Rómából jelentik: Prato közszéiben kálítottak egy kétéves sertést, amely 520 kilogrammot nyom, de még mindig jó étvágygal eszik és egyre gyarapszik. Étvágyára jellemző, hogy napi elesége vízzel együtt, csaknem eléri a száz kilogrammot. Az állat olasz és egy különleges amerikai fajta kereszteződéséből származik.

— MAROSVÁSÁRHELYI HIREK. Tudósítónk jelenti: A tábla most tárgyalta Bereczky József jobbágytelki lakos gyilkossági ügyét, akit a törvényszék első fokon kétévi fegyházra ítelt. A felebbelzési bíróság is helybenhagyta ezt az ítéletet. — A marosvásárhelyi magyar színház bérletét Erdélyi Miklós, volt nagyvárad színházvezető társaság támogat munkájában. — Marosvásárhelyen most kezdtek el a rendelkezési állományba helyezett rendőrszolgák vizsgáztatását. Itt vizsgáznak a környékbeli megyék rendőrtisztjei is.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Nagyon hű a kisodai csendőrmester

Temesvár, szeptember 24.

A B. L. tegnapi számában beszámolt arról, hogy Kisoda községben egy 77 éves asszony hulláját találták meg az egyik kut fenekén. Az első jelentések szerint kizárták látszólag, hogy az öregasszony öngyilkos lett volna, mert a 77 éves öregasszony olyan erősen volt, hogy kut kavájára sem tudott volna felkúszni, hogy onnan a kutba vessen magát.

A csendőrség ennek ellenére letartóztatta egy Carluta Miklós nevű fiatalembert, aki már évek óta vadházasságban élt az öregasszony leányával. Az volt a gyanú, ellene, hogy ő tette el láb alól az öregasszonyt, mert az nem akarta földjét leánya nevére íratni.

Mai jelentések szerint Carluta valóban rossz viszonyban élt az öregasszonnyal, de a nyílössághoz — ez tisztázódott — semmi köze sincsen. A falusi pletyka már gyanuba az ártatlan Carlutát, aki már teljesen tisztázta magát.

Érdekes szerepe van ebben az ügyben Jila csendőrmesternek, aki tegnap megtagadott az újságíróktól minden felvilágosítást azzal, hogy az újságírók még sohasem írtak jót róla.

★ WEISZ ILONA ZONGORAMŰVESZNŐ hazaérkezett és tanításait megkezdi. Jelentkezések délelőtt 10—1-ig, délután 3—5-ig. (Kapu-utca 34.)

★ A SZÉKELY NEMZETI MUZEUM IGAZGATÓSÁGA Sepsiszentgyörgyön folyó hó 28-án, csütörtökön délután 5 órakor a múzeum irodájában nyilvános szóbeli árverésen beárverja a múzeum tulajdonát képező jégvermet. Árverési feltételek megtekinthetők ugyanott.

— MÁR CSAK HAT ALLAM „SZARAZ” AMERIKÁBAN. Washingtonból jelentik: Idaho és New-Mexikó államok a szesztilalom megszüntetése mellett szavaztak. Ezzel a „nedves” államok száma harmincra emelkedett, úgy, hogy már csak hat állam hozzájárulása szükséges a szesztilalom végleges eltörléséhez.

★ MINDEN HÖLGYNÉL FONTOS a hajápolat kiemelje és természetes fénye. Különbözősen hathatós szerkeppén ajánljuk Önöknek a „Fekete-fejű” Extra-Shampoo, „hajfény-nyel”. A „hajfény” a haját felfrissíti és egészségesé teszi.

— LINDBERGH MEGÉRKEZETT LENINGRÁDBA. Moszkvából jelentik: Lindbergh ezredes, a világhírű amerikai repülő, tegnap feleségével együtt megérkezett Leningrádba. Lindbergh gépét a szovjethatóságok ünnepélyesen fogadták a repülőtéren.

FOGAPOLAS

A tanító megkérdi Mórckától: — Mórcká, mondd meg, mivel ápoljuk a fogunkat?

— Fogkefével.

— És még mivel?

— Fogkrémmel.

— És mikor?

— Reggel, délután, este.

— Nagyon helyes. És neked van-e fogkefé?

— Nincs.

— És a papádnak van-e?

— Nincs.

— És a mamádnak van-e?

— Nincs.

— Hát ha neked sincs fogkefé, a papádnak sincs, a mamádnak sincs, honnan tudod mégis olyan jól, hogy keli a fogat ápolni?

— Ugy, hogy a boltunkban tartunk fogkefé, és a kundschaftoknak ajánlani kell.

A berlini gyújtogatási pör tárgyalása

Dimitroff másodrendű vádlott szócsatája az elnökkel

Elismerte, hogy kommunista, de a Reichstag felgyújtásával nyíltan a nemzetiszocialistákat vádolta

Lipce, szeptember 24.

A lipcei per mai tárgyalása előtt Torgler kommunista képviselő engedelmét kapott arra, hogy a külföldi sajtó képviselőivel beszélgesse. Az újságírók megkérdezték tőle, hogy nem fogadná-e védőügyvédjévé az Amerikából Németországba érkezett Hays amerikai ügyvédet.

Torgler kijelentette, hogy köszöni az ajánkozást, de nincs oka, hogy jelenlegi védője, Sack dr. ellen aggodalmaskodjék. Védőjében megbizik, de különben is emelt fővel áll a bíróság előtt.

A mai tárgyaláson mindössze annyi változás történt, hogy a tárgyalóteremben hangerősítőket állítottak fel, hogy az elnök jobban hallja a vádlottak és a tanúk vallomását. Ezenfelül — ma a tárgyalóterembe bebocsátást kapott Torgler képviselő anyja is, aki most már végig hallgathatja az egész tárgyalást.

Készivárgott az a hír is, hogy a tárgyalás óta Lübbe egyáltalán nem eszik, bár ő is, akár a többi vádlott, nap-nap mellett csomagokat kapnak. Lübbe nem hajlandó megmondani, hogy miért nem eszik. A bíróság orvost állított mellé azzal a megbízatással, hogy figyelje a vádlott egészségi állapotát.

A ma reggeli tárgyaláson kezdték meg Dimitroff bolgár vádlott kihallgatását. Az elnöknek arra a kérdésre, hogy büntetve volt-e már, „nem”-mel válaszol, ezzel szemben az elnök megállapítja, hogy

1923-ban Bulgáriában felkelést szervezett és ezért élelfogytiglani fegyházra ítélték.

Dimitroff gyalázó megjegyzéseket tesz a mai bulgáriai rendszerre, mire az elnök rendreutasítja.

A vádlott elmondja, hogy harminc esztendeje marxista. 1913-tól 1923-ig mint a kommunistapárt képviselője helyet foglalt a bulgár szobranjében és a városi tanácsokban. 1923-ban egy tiszti puccs elvette láb alól Sztambulinszkyt. Ekkor elhatározták, hogy a tiszti terror ellen felépnek. 1923 szeptemberében felkelést szerveztek, de ezt a felkelést az akkori Lenkoff-kormány vérbefulladásztotta. Ekkor ő elmenekült Bulgáriából és in contumacia ítélték el a bulgár hírságok élelfogytiglani fegyházra. Annakidején előbb Bécsbe szökött, azután Jugoszláviában bujkált.

Önérzetesen kihangsúlyozza Dimitroff, hogy viseli a bulgáriai tettséget a fellosztást és büszke arra, amit tett. Csak azt sajnálja, hogy annakidején nem volt elég bolsevik, mert ebben az esetben a felkelés nem úgy végződött volna, mint ahogyan végződött.

Az elnök megkérdezi a vádlottól, hogy mit tud a szófiai katedrális felrobbantásáról. A vádlott elmondja, hogy abban az időben már nem volt Bulgáriában és így erről a cselekményről nem tud tájékoztatást adni, de azt tudja, hogy a robbantás a kommunistapárt akarata ellenére történt.

Ezután elpanaszolja a vádlott, hogy nem kapott ebben a perében védőt.

Az elnök: Tett Ön kísérletet arra, hogy a hivatalból kinevezett védője Önnek okmányokat szerezzen be?

Dimitroff: Igen.

Elnök: És megkapta az okmányokat?

Dimitroff: Megkaptam.

Közben Dimitroff egy néhányszor becsmerlően nyilatkozik, mire az elnök rendreutasítja.

Dimitroff: (indulatosan): Ugy látom, provokálni akarnak.

Az elnök ismét rendreutasítja a vádlottat.

Dimitroff további előadása során elmondja, hogy a harmadik internacionálé tagja.

Szünet után az elnök ismét Haintzig rendőrtisztet hallgatja ki, aki elmondja, hogy a Brandenburger Thor őrszobájában Van der Lübbe csak röviden hallgatták ki. Mindössze személyi adatait vették fel és azt kérdezték meg tőle, hogy

voltak-e bűntársai.

Van der Lübbe azonnal azt kérdezte, hogy ügyét melyik bíróság fogja tárgyalni. A rendőrtiszt közölte vele, hogy ez az ügy a lipcei főtörvényszék elé tartozik. Erre Lübbe:

— Főnök! Nagyszerű politikai beszédet fogok ott mondani.

Lübbe tagadja, hogy azon az emlékeztetés éjszakán ezt mondotta volna.

Az elnök ezután ismét Dimitroffot szólítja, aki azt állítja, hogy a német kommunistapárttal semmiféle kapcsolata nem volt. Berlinben abból élt, hogy a L'Humanité-nek írt cikkeket.

Izgalmas fordulatot vesz a tárgyalás akkor, amikor az elnök megkérdezi a vádlottat, hogy kivel jegyezte el magát.

— Senkivel! — felelte Dimitroff.

— Az ön felesége májusban meghalt és úgy tudjuk, hogy azután eljegyezte magát.

Dimitroff tagad. Erre az elnök felmutat egy eljegyzési kártyát, amely közli, hogy Snid Jasman dr. (ez volt Dimitroff álnéve) és Kreuger Anna eljegyezték egymást.

Dimitroff nagy izgalomban van és különösen kikel magából, amikor az elnök közli, hogy Kreuger Anna anyja is be van idézve a tárgyaláson és itt meg fog jelenni.

Az elnök: Ismételten hangsúlyozom, hogy csakis a főtárgyalás anyaga alapján fogunk ítéletet hozni.

Dimitroff (gunyosan): Igenis!

Az elnök erre erősen rendreutasítja és figyelmezteti, hogyha ilyen megjegyzéseket tesz, a főtárgyalás egész tartamára kizárja az ülésteremből.

ra kizárja az ülésteremből.

Dimitroff ezután elmondja, hogy tagja volt a kommunista internacionálé végrehajtó-bizottságának, de soha sem volt híve a puccsoknak.

Az elnök tagadásba veszi az állítását.

Persze — feleli erre a vádlott — már megint hazudtam valamit, újra elakarjak ferdíteni kijelentéseimet.

Újra rendreutasítást kap.

Később, mikor ismét a szófiai katedrális felrobbantására kerül a sor, Dimitroff így szól:

— A szófiai katedrális felrobbantását éppen úgy a bolgár kormány rendezte meg, mint ahogyan a Reichstag felgyújtását is a német nemzetiszocialistapárt csinálta.

Az elnök a legerélyesebb hangon rendreutasítás után most már befejezi Dimitroff kihallgatását.

Utána a másik bolgár vádlott, Popoff kihallgatása következik. A vádlott 31 éves, a kommunista internacionálé központi bizottságának tagja, nős. Sokáig élt Moszkvában. A felesége most ott él. A bulgár bíróságok 12 évi börtönre ítélték, de Moszkvába szökött. 1931-ben visszatért Bulgáriába, de felismerték. Ekkor ismét megszökött és előbb Moszkvában tartózkodott, majd Berlinbe utazott.

— Azért jöttem Berlinbe, hogy itt várjam be, amíg a bulgár ügyem elévül — mondja.

Néhány általános kérdés után a vádlott kihallgatását a bíróság elnöke hétfőre halasztja.

Szinaja ünnepi díszben

Az előkelő vendégcsereg felvonulása

Bukarest, szeptember 24.

A fejedelmi pompával megrendezendő Pelen-ünnepségek szombatra már teljesen megváltoztatták Szinaja külső képét. Az utcákat fellobogózták, az összes ablakokból díszes szőnyegek csüngnek alá, a pályaudvar is virágszobában pompázik.

Szombaton délelőtt királyi különvonaton Szinajába érkezett Hohenzollern Frigyes főherceg. A pályaudvaron fogadtatására megjelent Károly király, valamint az egész udvar is. A királyi menet a pályaudvarról a Peles-kastélyba ment, ahol díszbéd volt a főherceg tiszteletére. A díszbédén Mária özvegy királyné is részt vett.

rályné is részt vett.

Benes cseh és Jęftics jugoszláv külügyminiszterek ugyancsak szombaton érkeztek meg Szinajába. A két külügyminiszter közös vonaton érkezett. Titulescu külügyminiszter szombaton délelőtt 11 órakor hagyta el a fővárost, Szinaja felé utazva.

A jugoszláv királyi pár vasárnap délelőtt 11 órakor Miklós herceggel együtt érkezik. A Peles-kastélyt kizárólag a szerb királyi pár és Miklós herceg részére tartják fenn.

Szombaton délelőtt Szinajába érkezett a 9-es számú vadászrezd is, amely tudvalegőleg Sándor szerb király tulajdona.

A Rapid-vonatok új közlekedési rendje

Bukarest, szeptember 24.

A CFR forgalmi igazgatósága elhatározta, hogy

a 3-as és 4-es számú Bukarest-Bihar-püspöki között közlekedő Rapid szerelvények forgalmát az eredetileg tervezett október 1-i időpont utánra is fenntartja.

A 3-as számú Rapid 15.15 perckor indul naponta Bukarestből, Brassó és Bihar-püspöki között azonban csak hetenként háromszor, kedden, csütörtökön és vasárnap közlekedik, míg a 4-es számú vonat, amely 19.30-kor hagyja el a bihar-püspöki állomást, szerdán, pénteken és vasárnap fut, Brassó és Bukarest között azonban mindennapos lesz a forgalom.

Ujabb arzéngyanus eset egy aradmegyei községben

Felboncolják egy gazdag asszony hulláját

Arad, szeptember 24.

Az Arad-hegylajai arzénés tömegmérgezés ügye újabb esettel bővült. Két nappal ezelőtt beszállították az aradmegyei közközházba Rescuja Eucodia 40 esztendősen galsai asszonyt, akin mérgezés tünetei mutatkoztak. Az orvosok vesetáji mérgezést állapítottak meg.

A dugdagdag asszony a gondos kezelés

ellenére szombaton reggel meghalt.

A kezelőorvosok az esetet, amelyet gyanusnak találtak, kapcsolatba hozták a hegylajai ügyekkel és jelentést nyújtottak be az ügyészre. Az ügyész rendeltére dr. Jonescu hatósági orvos kiszállt és megvizsgálta az asszonyt. Az orvos megállapításának következményeképpen elrendelték a boncolást.

Renoiu kapitányt a bukaresti hadbírószág 20 esztendői kényszermunkára ítélte

Bukarest, szeptember 24.

A bukaresti hadbírószág ma hirdette ki az ítéletet Renoiu kapitány kémkedési ügyében. A hadbírószág a kapitányt szótöbbséggel bűnösnek mondotta ki és husz esztendői kényszermunkával sújtotta.

A kapitány az ítéletet megfellebbezte.

KÖZGAZDASÁG**Csehszlovákia gabonát vásárol Romániában**

Bukarest, szeptember 24.

Azok a cseh vállalatok, amelyeknek a dunai államokban, de elsősorban Romániában nagyobb összegű befagyott követeléseik vannak, most 400 ezer csehekrona alaptőkével közös részvénytársaságot alapítottak, amelynek az a célja, hogy ezek a követelésekkel Romániában nagyobb mennyiségű gabonát vásároljanak s azt dunai uton Pozsonyon keresztül továbbadják a nyugateurópai államoknak. Ily módon nemcsak hogy befagyott követeléseiket mentik meg, hanem a továbbadott gabonával még devizákhoz is jutnak.

Románia petroleumkivitele az év első felében

Bukarest, szeptember 24.

Románia az év első felében 2,351.293 tonna petroleumot exportált a múltév hasonló időszakának 1,883.420 tonnájával szemben. Magyarország ebből a mennyiségből 84.833 (59.336) tonnát vett át.

Ausztria belföldi cukortermelése ledezi a szükségletet

Bécs, szeptember 24.

Ausztria idei cukorrépatertülete 5 százalékkal nagyobb a múltévinél és 43 ezer hektárt tesz ki, amelyről 165 ezer tonna termést várnak. Korábban többre számítottak, de a kedvezőtlen időjárási viszonyok sokat rontottak, mert bár a répa cukordus, de sulyban könnyebb lesz. Az idei kampány szükségletét 170 ezer tonnára becsülik, és a még melevő 15 ezer tonnás készlet mellett a belföldi szükségletet valószínűleg teljes egészében fedezni tudják.

Franciaország külorgalma az első nyolc hónapban

Páris, szeptember hó 24.

Az első nyolc hónapban Franciaország 32.5 millió tonna árut importált 19.8 milliárd frank értékben. Ez az elmúlt év hasonló szakával szemben mennyiségileg 983.108 tonnás emelkedést, összességére pedig 414.8 millió frankos csökkenést jelent. A kivitel ugyanakkor 11.9 milliárd frank értékű 16.4 millió tonna áru volt. A kivitelnél is 1.1 millió tonnás emelkedés, de összességére 1.0 milliárd frankos csökkenés mutatkozik. A mérleg ilyen módon 7.9 milliárd frankkal passzív.

Amerikában tilos „pilzeni” sört gyártani

Prága, szeptember 24.

A pilzeni „Bürgerliches Bräuhaus” ajánlatot kapott Amerikából egy tőkescsoporttól arra, hogy az anyavállalat támogatásával és általa rendelkezésre bocsátott szakmunkásokkal Amerikában gyártsák a pilzeni sört és ezt „pilzeni” sör néven hozzassák forgalomba. A tőkescsoport ezért minden eladott hektóliter után igen magas részesedést ajánlott fel a pilzeni vállalatnak. A „Bürgerliches Bräuhaus” azonban elutasította ezt az ajánlatot, azzal, hogy „pilzeni” sört csak Pilsenben lehet gyártani.

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ár 78.— lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Szerkesztői üzenetek

B. A. Bélyegilleték. Minden szerződés után leróvando az illeték. Házbészterződésnél az illeték a bérleti időhöz igazodik. Ha a szerződés több évre kötött, az egész időre előre róvando le az illeték.

Egyed Béni. Fegyvertartási engedélyt csak annak tagadják meg, aki ellen valami kifogás merült fel. Tessék illetékes helyen követelni, hogy közöljék a megtagadás okát. Ha ez alaptalan, tegye meg a további lépéseket.

Ósz János Sámuelné. A konverziós törvény életben van. Tessék pontosan közölni, hogy milyen értelemben és mire vonatkozólag kér tájékoztatást, mi készséggel szolgálunk azzal.

H. M. A ruhakészítést részletfizetés ellenében nem tilalmazza törvény. Temetkezési egyesület létesítése tulajdonképpen csak valamelyik egyház, vagy már elismert jogszemélyiséggel bíró jótékonyssági intézmény keretén belül létesíthető. Temetkezési vállalat létesítése a kereskedelmi törvény szabályai szerint történik. A temetés esetére való biztosítás céljait szolgáló intézmény létesítése az 1930. évi Legea Asigurarilor rendelkezései szerint létesíthető.

B. J. előfizető. A konverziós törvény 5-ik szakasza és 6-ik szakaszának harmadik bekezdése irányadó. Ide vonatkozik a végrehajtási utasítás 4-ik szakasza is. Ezek szerint rendezendő a városi adósok ügye.

Péter Ferenc, Bögöz. Tessék pontosan közölni, hogy ki és mi az adós, mert e nélkül nem adhatunk érdemi választ.

K. J. A konverziós törvény 6-ik szakasza tényleg úgy rendelkezik, hogy azok a városi adósok, akik a törvény 5-ik szakasza alá nem esnek, csak abban az esetben élvezhetik a törvény kedvezményét, ha tartozásuk összege meghaladja az adókönyvekből megállapított évi nyers jövedelem összegét.

F. S. Minthogy ügye részletesebb megtárgyalást igényel és minden valószínűség szerint bukaresti közbenjárást, azt tanácsoljuk, forduljon a Magyar Párt temesmegyei tagozatának elnökéhez és kérje ennek közbenjárását arra nézve, hogy valamelyik képviselőnk vegye kezébe az Ön ügyét.

N. F., Mezendorf. A levelében közölt adatok szerint Önök a konverziós törvény 2-ik szakaszának A. pontja értelmében a törvény rendelkezései alá esnek. Keresse fel azonnal a bank igazgatóját és tárgyalja le vele a dolgot ilyen értelemben. Esetleg vigyen közszéki bizonyítványt magával, mely igazolja azokat az adatokat, melyeket levelében velünk közölt. Mindenesetre adjon be a közszéki előjárás útján egy bélyegmentes bejelentést a bankhoz, hogy Ön a konverziós törvény kedvezményeit igénybe kívánja venni és annak értelmében rendezi tartozását. Ezt a törvény 11-ik szakasza értelmében haladéktalanul csinálja meg.

X. Y. A bizonyítványt kötelesek kiadni. Ha nem adják ki, akkor perrel is követelheti. Egy ügyvéd útján küldjön érélyes felszólítást a bizonyítvány kiadása tárgyában és ha

erre sem intézik el, tegyen panaszt a felsőbb fórumnál, vagy pereljen.

Gáspár. A szerkesztőség szerkesztői üzenet útján még annak idején közölte bírálatát, de a kéziratot nem őrizte meg, minthogy kéziratokat nem őrizünk meg.

Egy fiatal magyar iparos. A leveléből megállapítható tényállás ismerete alapján azt kell közölnünk, hogy Önre vonatkozólag a végrehajtás, illetve árverezés nincsen felfüggesztve. Ha igazolja, hogy a konverziós törvény rendelkezései alá esik, akkor természetesen nem árverezhetnek Önél november elsejéig.

Sőlyom Albert. Ha Ön a munkáskategóriába esik, akkor évi 14 napi, ha a kereskedelmi alkalmazottak osztályába tartozik, évi 21 napi szabadság illeti meg. Ha a szabadságot nem kapta, vagy vette ki, akkor a munkatörvény értelmében a szabadság idejére a fizetés kétszerese jár kártalanításul. A törvény 1929-ben lépett életbe és így ettől kezdve érvényesítheti jogát. Ennek érvényesítésével ne várjon kilépéséig, bár akkor is érvényesíthető. A felmondási idő abban az esetben, ha Ön az ipari, vagy kereskedelmi tisztviselői kategóriába esik, tekintettel arra, hogy 8 éve áll alkalmazásban, négy hónap, ha a munkáskategóriába tartozik akkor csak 14 nap.

Özo. S. B. Jánosné. Magánlevelében senkinek nem válaszolunk, azért Önnek is ezúton adunk választ. Legokosabban teszi, ha felveszi az Önök kerületének magyarpárti képviselőjét, neki elpanaszolja a dolgot és megkéri, hogy Bukarestben tegyen lépéseket igazságuk kiverekedése érdekében.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lel. vastag betűkből 8 lel. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetést díjak előre fizetendők. Tümpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

FINOM MELEG GYAPJU HARISNYAKAT, cérna férfizoknikat, gyapju stucnikat, férfi sportharisnyákat **TARTÓS ANYAGBOL OLCSON** ARON KÖTÖK. Cim: Brassó, Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra. (Volt Hátulsókőbánya) 12937

Brassóban házhely eladó, 1029 m², Str. Largă, Zajzon-utcai sarkok mellett. Cim a kiadóban.

NYILVÁNOS ARVERÉS. A Brassói Népbank Rt. folyó hó 29-én (pénteken) délután 3 órakor a bank helyiségében közjegyző közbejöttével árverés alá bocsát különféle követeléseknél kézzizálogul szolgáló ékszereket, evőeszközöket, értékpapirokat és egyéb ingóságokat. 15016

HASZNÁLT motorkerékpár eladó. Felvilágosítást ad Nina Ulbrich, Brassó, Árvaház-utca 27. 15023

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zsombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetesként közli.

Lakás

2 szobás, konyhás lakás, fürdőszobával, nagy kerttel, október elsejétől kiadó. Brassó, Str. Curmatura 27. Érdeklődni délután 5-6-ig. 12981

BOLONYABAN, a BELVÁROS TÖRSZOMSZÉDSÁGABAN KERTRENYILŐ 2 szobás modern lakás október 1-től kiadó. Mester-utca 7. A lakás megtekinthető délelőtt 10-11 óráig. 12956

2 szobás, konyhás utcai lakás emeleten 1500 lejért október elsejétől kiadó. Brassó, Hátulsókő-utca 29. 12957

2 szobás komplett lakás október 1-től kiadó. Brassó, Szent János-utca 23. 12962

Kiadó 4 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakások. Olcsó árak. Megtekinthető naponta 9-12 és 3-6-ig. Brassó, Jorgasor 18. 15008

Olcson kiadó 4 szobás, konyhás lakás a vadászokszárnya mellett. Érdeklődni: Buzasor 4., bőrkereskedésben. 15004

Kiadó azonnal egyedülálló 2 szobás, konyhás lakás, kerttel együtt. Gácsmajor 8. 12982

Műhelynek, raktárnak megfelelő helyiség kiadó. Brassó, bolonyai Malom-utca 4. 15022

Különbejárattal butorozott szobát keresek, fürdőszoba használatát, központtól nem messze, csendes helyen. Ajánlatokat „Tisztviselő” jelíggel a kiadóba kérek. 15018

Egészséges, tiszta butorozott szoba, fürdőszoba használatát nagyon olcsón kiadó. Brassó, Hátulsókőbánya 59., földszint jobbra. 15021

Vegyes

Háromszáztizezer lej Brassói Népbank bankbetétért és régi épületért keresek vállalkozót, ki Tusnádfürdőn villát építené. Cim 12968. szám alatt a brassói kiadóban.

Centrumban jólmenő népszerűsége kb. 60.000 lej tökével rendelkező társat keresek. Cim 15014. szám alatt a brassói kiadóban.

60-100.000 lej tökével rendelkező társat keresek jólmenő vállalkozóhoz. Cim 15013. szám alatt a brassói kiadóban.

IDEGESSÉG és ÜSZTÖNÉLET

Irt: Dr. FELD MANN S. ideggyógyorvos — II. kiadás. 140 oldal. Ára 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és igazozási táblával. Irták: Dr. Hegedűs és dr. Latzkó. Ára kötve 144.— lej.

ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Irt: dr. Latzkó H. Ára kötve 144.— lej.

NÉMET NYELVTAN. Irt: Altai R. Kezdőknek kulccsal. Kezdőknek I. rész 144.— lej. Haladóknak II. rész 210.— lej.

OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Irt: dr. Honti R. Ára kötve 144.— lej.

Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, magántanulásra igen alkalmasak.

Schidló dr.: „1000” szó

gyakorlott módszere világnyelvoknek magántanuló tanulására. Szakfőfiak véleménye szerint Schidló dr. módszere a magántanulást teljesen új mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vászonkötésben 180.— L
Francia nyelvtan „ 180.— L
Angol nyelvtan „ 180.— L
Olasz nyelvtan „ 240.— L
Spanyol nyelvtan „ 240.— L

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Szaktudással izléssel. **olcsón öltöztet**
Kósa Albert uriszabó üzlete.
Brassó, Kolosor-u. 25
Tenyen próbarendelést!
KOZPONTI HITELIRODA TAGJA

Keménygallér tisztítás leszállított
árón drb. Lei 4.50.

A gallér tükörfényes és habfehér. Ron
galódás kizárva — **SZABÓ-MOSÓDA** Brassó.
Hosszu utca 32. Fiók-üzlet Kút utca 20

GOMBOS URISZABÓ-ÉCS
BRASSÓ, Kapu-utca 41 szám alatt.
Telikabatok, felöltők, öltönyök stb
elegáns, szolid kivitelben. Jutányos
árban készülnek

A Bürger-sörgyár, Targu-Mures, a t.
mezőgazdák és terménykereskedők tudomá-
sára hozza, hogy úgy csöves, mint
szemes tengeri szárítást vagontelepekben
korlátolt mennyiségben vállalja.

Ugyancsak vállalja tengerinek csírátlá-
nitással egybekötött őrlését, korlátolt
mennyiségben.

Ertekezhetni a Bürger-sörgyár r. t. iro-
dájában, Targu-Muresen.

Bőriparosok! Támoassátok a saját vá-
lalatotokat. Mindennemű
bőr és talp a legolcsóbb
BORIPAROS MESTEREK ARUCSARNOKA
R-T-nál, Brassó, Rózsater 2 szám alatt

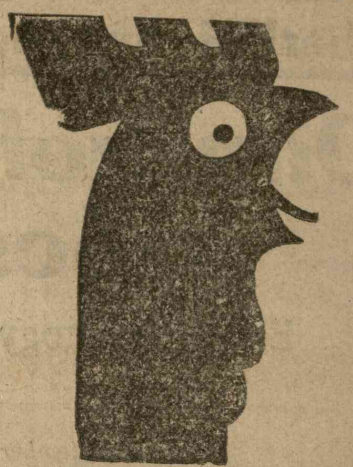
Hallotta már az amerikai
**rádiótechnika leg-
újabb csodáját?**

„Belmont” super 4+1 váltó- és
egyenáramra
„Belmont” super 5+1 váltóáramra,
mely a csikagóli kiállításán oly nagy
feltűnést keltett?

Képviselet
„NOVY” BRASSO,
Rózsater 19.

MINDENMEMÜ
GOMBOK
MANZETTA ÉS INGGOMBOK
GYÁRI LERAKATA
BERNARD JOLLES
București, Str. Șelari No. 9. Telefon 3-63 89

Prima, száraz **bükk tűzifát**
szállít
Általános Kereskedelmi R.T.
Brassó, Str. Regina Maria 58 (Fete-u. Tel. 386)
Megrendeések a Mircăa-Vodă 8 szám alatti
tátelepen is eszkoztetnek
Ugyanott különböző típusú üvegek eladók.

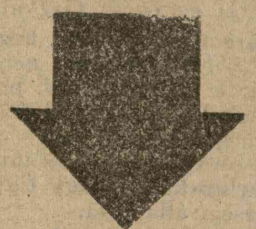
FÉRFIAK!

Ne hanyagoljátok el magatokat!

Nincs elegendő szavunk annak az előité-
letnek a visszautasítására amely a nemj szer-
vek, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben
levő szervek betegségeit „tikosoknak” mino-
síti. Ennek az álszeméremnek átkos követ-
kezményei egyaránt kiszámíthatatlanok, úgy
az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szük-
ség. A PAGEOL a húgyantiszeptikumok leg-
erősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszüntet-
ti a folyást, csillapítja a prostata gyulladást.

A PAGEOL azonnali javulást idéz elő és
egyaránt erőteljes, valamint döntő kezelési
módszert képez.

PAGEOL

Brassóba érkezve,

első dolga az utasnak a borbélyhoz
menni, ott megberetváltják, haját readbe
hozzák, fejét megmossák, a hölgyeket
megondolálják és közben élő lexikonként
mindent megmondunk Önnek, ami csak
érdekl ebben a városban. A Weiss Mi-
hály-utca 3. szám alatt vagyunk. *Külön-
nőiternem!* Borotválás 10 lej, hajvágás 20
lej, manikűr 20 lej, ondolás 20 lej, fej-
mosás 10 lej, gyermekhajvágás 15 lej.

SZABÓ LAJOS

Az új őszi divat

előfeltétele a tökéletes frizural
Románia egyetlen gőzörőkhul-
lamosítóját, csodás hállestékel-
met, „Margareta” ondoló vi-
zemet mindenki dicséri.

MOLNÁR A.

NŐI FODRÁSZ SZALON
BRASSÓ, Weiss Mihály-utca 21

Vasipari szakkönyvek

mélyen leszállított árban:

Balogh: Osztófej	Lei
Barna: Esztéria, furó- és marószerszámok	15
Köszörülés, furás marás	18
Vas- és fémipari szakkönyv, 400 oldal, 222 ábra, 80 táblázat	108
Szerelők és lakatosok szakkönyve (300 oldal, 250 ábra, 70 táblázat)	90
Csavarmenetvágás	36
Boldizsár: Esztériaanyagok és marások	48
Jávör: Lőrészámítás	24
Knapp: Kenőanyagok	36
A fémszínezés szakkönyve	12
Kádár: A hegesztés szakkönyve	12
Lusker: Vasipari szerszámok	30
Péter: Vas- és acélöntő	30
Prohászka: Vasipari szerszámok készítése	30
stb., stb.	

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.
Póstán utánvétellel. Kéren teljes nagy szá-
jegyzéket.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.